

Ruben Willaert
restauratie & archeologie
decoratie

GEEFT HET VERLEDEN EEN TOEKOMST

Generaal Lemanlaan 151 (Brugge, West-Vlaanderen)

Projectcode: 2021F153
juni 2021

ARCHEOLOGIENOTA
BUREAUONDERZOEK (FASE 0)
DEEL 1: RESULTATEN VAN HET BUREAUONDERZOEK

Colofon

Ruben Willaert nv
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteur: Julie Deryckere

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /
De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:
Ruben Willaert, OE/ERK/Archeoloog/2015/00069

© Ruben Willaert NV, Sint-Michiels-Brugge, 2021

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert NV.

Ruben Willaert NV aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

1	Resultaten van het bureauonderzoek.....	7
1.1	Administratieve gegevens	7
1.2	Onderzoeksopdracht	9
1.2.1	Doelstelling	9
1.2.2	Onderzoeksvragen	9
1.2.3	Juridische context	9
1.2.4	Randvoorwaarden.....	9
1.2.5	Archeologische voorkennis van het terrein.....	9
1.3	Werkwijze en strategie	10
1.3.1	Methode	10
1.3.2	Fysisch geografische situatie	10
1.3.3	Historische context en bekende archeologie vindplaatsen.....	10
1.3.4	Archeologische indicatoren	11
1.3.5	Verstoringshistoriek.....	11
1.4	Assessmentrapport	12
1.4.1	Introductie tot het projectgebied	13
1.4.1.1	Ruimtelijke situering	13
1.4.1.2	Geplande werken.....	14
1.4.2	Fysisch geografische en geologische situatie.....	28
1.4.2.1	Landschappelijke situering	28
1.4.2.2	Tertiaire lithostratigrafie	33
1.4.2.3	Quartaire lithostratigrafie.....	34
1.4.2.4	Bodemvormingsprocessen	35
1.4.3	Historische en archeologische voorkennis.....	36
1.4.3.1	Overzicht van de gekende archeologische waarden.....	36
1.4.3.2	Historische context en bekende archeologische vindplaatsen	42
1.4.3.3	Archeologische indicatoren en cartografische bronnen.....	43
1.4.3.4	Huidige gebruik en verstoringen	47
1.5	Synthese	52
2	Bibliografie.....	53

FIGURENLIJST

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).	8
Figuur 2: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart van België (Bron: Geopunt).	8
Figuur 3: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschalig, winteropnamen, 2020 (Bron: Geopunt).....	13
Figuur 4: Projectgebied weergegeven op de meest recente orthofoto, middenschalig, winteropnamen, 2020 (Bron: Geopunt).	15
Figuur 5: Inplantingsplan bestaande toestand (Bron: Opdrachtgever).	16
Figuur 6: Plan gelijkvloers bestaande toestand met de omliggende talud, keermuren en trappen (Bron: Opdrachtgever).	17
Figuur 7: Voorgevel van het landhuis met zicht op de talud (Bron: Opdrachtgever).....	18
Figuur 8: Achtergevel van het landhuis met zicht op de uitbouw op de bestaande uitbouw op het gelijkvloers en de keermuren (Bron: Opdrachtgever).	18
Figuur 9: Zicht op het terras langs de achterzijde dat werd aangelegd boven de achteruitbouw en bovenop de talud (Bron: Opdrachtgever).	19
Figuur 10: Zicht op de oostelijke uitbouw (Bron: Opdrachtgever).....	19
Figuur 11: Kelderverdieping (Bron: Opdrachtgever).	20
Figuur 12: Zone langs de Generaal Lemanlaan (Bron: Opdrachtgever).	20
Figuur 13: Synthese van de geplande werken weergegeven op de orthofoto, middenschalig, winteropnamen, 2020 (Bron: Geopunt).	23
Figuur 14: Synthese van de geplande werken weergegeven op de orthofoto, middenschalig, winteropnamen, 2020 (Bron: Geopunt, Opdrachtgever).....	23
Figuur 15: Inplantingsplan nieuwe toestand (Bron: Opdrachtgever).	24
Figuur 16: Aanduiding van de volledig af te graven zones en aan te passen zones binnen de talud (Bron: Opdrachtgever).....	25
Figuur 17: Aanduiding van de af te graven zones binnen de talud (Bron: Opdrachtgever).	26
Figuur 18: Riolerings- en funderingsplan nieuwe toestand (Bron: Opdrachtgever).	27
Figuur 19: Projectgebied weergegeven op de Traditionele Landschappenkaart (Bron: Geopunt).	29
Figuur 20: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt).	30
Figuur 21: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt).	30

Figuur 22: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt).....	31
Figuur 23: Projectgebied weergegeven op het DHMV met aanduiding van het hoogteverloop (Bron: Geopunt).	31
Figuur 24: Hoogteverloop NO-ZW	32
Figuur 25: Projectgebied weergegeven op de Tertiair Geologische Kaart (Bron: Geopunt)...	33
Figuur 26: Projectgebied weergegeven op de Quartair Geologische Kaart (Bron: Geopunt).	34
Figuur 27: Projectgebied weergegeven op de Bodemkaart (Bron: Geopunt).....	35
Figuur 28: Projectgebied weergegeven op het DHMV met aanduiding van de CAI-polygonen binnen een straal van 2 km van het projectgebied (Bron: Geopunt).....	36
Figuur 29: Projectgebied bij benadering weergegeven op de Heraldische kaart van het Brugse Vrije, 1597 (Bron: Kaartenhuis Brugge).	43
Figuur 30: Projectgebied weergegeven op de Ferrariskaart, 1771-1777 (Bron: Geopunt).....	44
Figuur 31: Projectgebied weergegeven op de Ferrariskaart, 1771-1777 (Bron: Geopunt).....	44
Figuur 32: Projectgebied weergegeven op de Atlas der Buurtwegen, ca. 1840 (Bron: Geopunt).	45
Figuur 33: Projectgebied weergegeven op de Vandermaelenkaart, 1846-1854 (Bron: Geopunt).	45
Figuur 34: Projectgebied weergegeven op de Poppkaart, 1842-1879 (Bron: Geopunt).....	46
Figuur 35: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1971 (Bron: Geopunt).	48
Figuur 36: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1979-1990 (Bron: Geopunt).....	48
Figuur 37: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2000-2003 (Bron: Geopunt).....	49
Figuur 38: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2008-2011 (Bron: Geopunt).....	49
Figuur 39: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2020 (Bron: Geopunt).	50
Figuur 40: Bijkomende luchtfotografische informatie (Bron: Opdrachtgever).	51

TABELLENLIJST

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.....	7
Tabel 2: Overzicht van de aardwetenschappelijke gegevens.	28

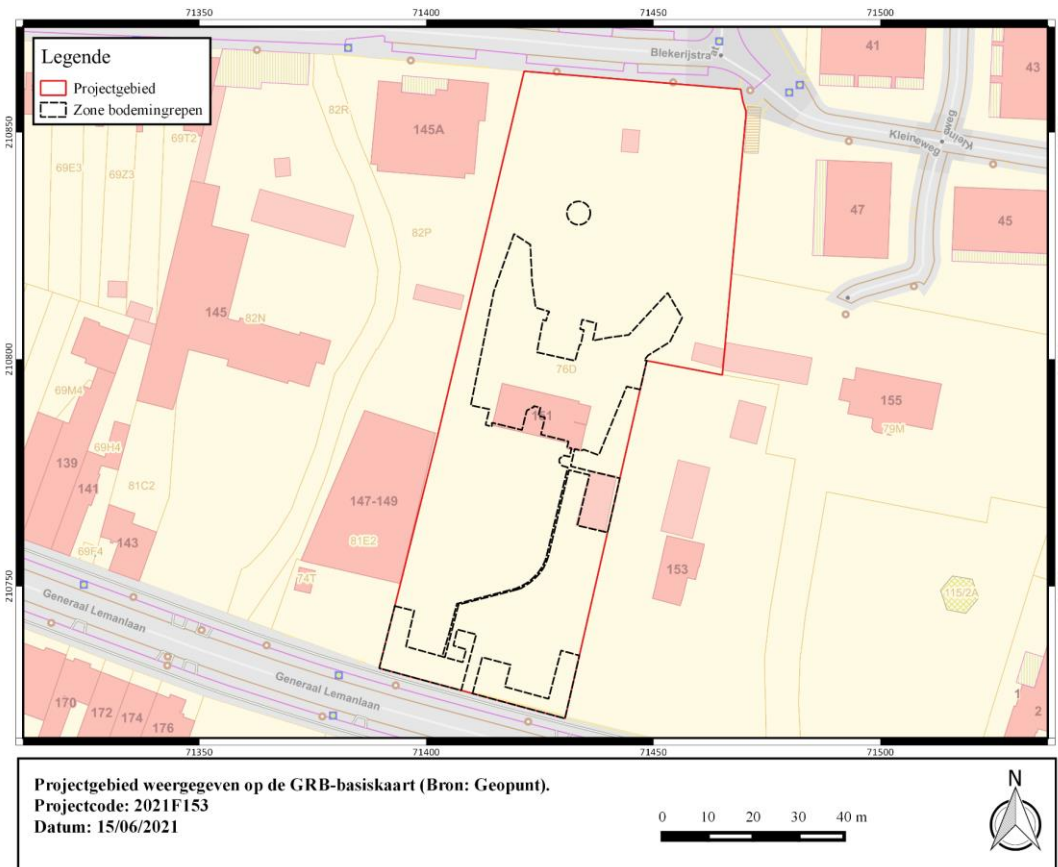
1 Resultaten van het bureauonderzoek

1.1 Administratieve gegevens

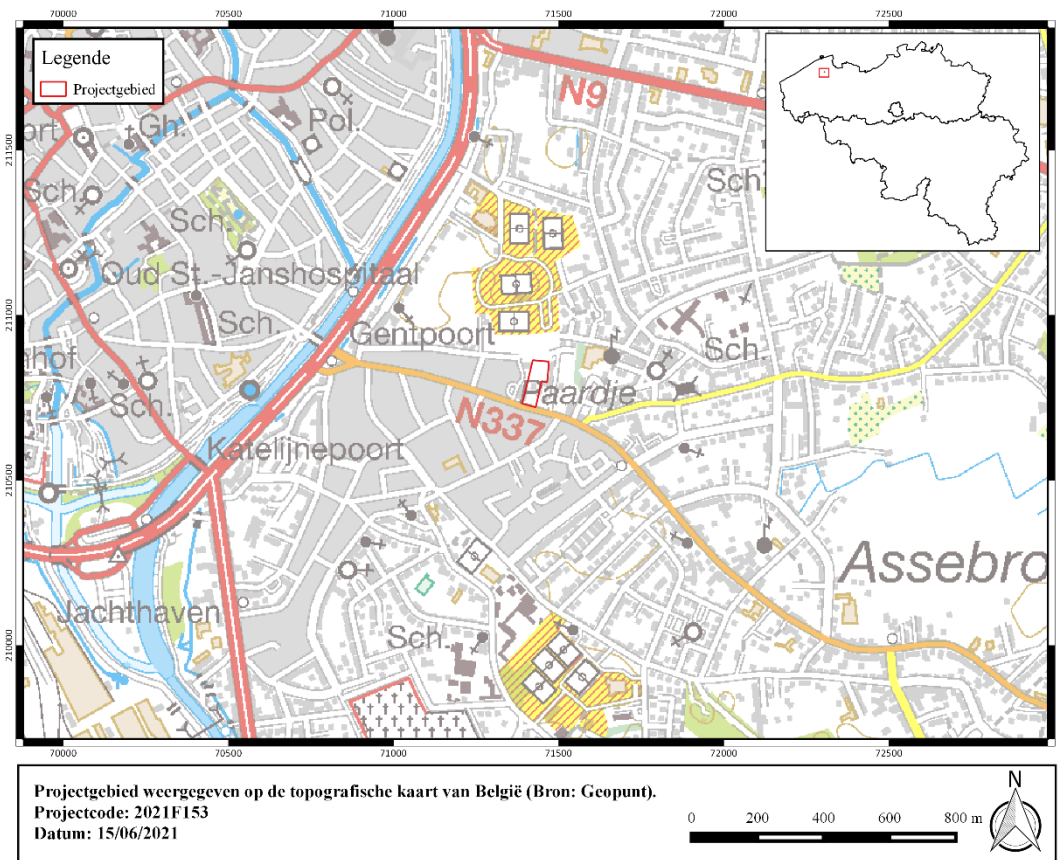
Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	West-Vlaanderen
	Gemeente	Brugge
	Deelgemeente	Assebroek
	Postcode	8310
	Adres	Generaal Lemanlaan 151
	Toponiem	Generaal Lemanlaan 151
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	$X_{\min} = 71321$ $Y_{\min} = 210715$ $X_{\max} = 71547$ $Y_{\max} = 210872$
b) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Brugge, Afdeling 21 Assebroek, Sectie A, nr. 76d Figuur 1	
c) Een topografische kaart van het onderzochte gebied waarvan de schaal afgestemd is op de grootte van het projectgebied	Figuur 2	
d) Alle betrokken actoren en specialisten	Wouter Van Goidsenhoven (erkend archeoloog) Clara Thys (archeoloog) Elke Ghyselbrecht (aardkundige) Aaron Willaert (historicus) Julie Deryckere (archeoloog)	
e) Personen buiten het project die geraadpleegd of betrokken werden voor algemene wetenschappelijke advisering	/	

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).

Figuur 2: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart van België (Bron: Geopunt).

1.2 Onderzoeksopdracht

1.2.1 Doelstelling

Het archeologisch vooronderzoek betracht altijd eerst door raadpleging van gekende en ontsloten informatiebronnen tijdens een bureauonderzoek eventueel aanwezig archeologisch erfgoed binnen het onderzoeksgebied te inventariseren, waarderen en veiligstellen.

1.2.2 Onderzoeksvragen

Voor het bureauonderzoek zijn volgende onderzoeksvragen te formuleren:

- Hoe is de aardkundige opbouw van het onderzoeksgebied?
- Welke processen van bodemvorming zijn bekend?
- Welke geomorfologische processen zijn bekend?
- Welke aardkundige eenheden zijn archeologisch relevant en wat is hun diepteligging?
- Zijn er archeologische resten bekend binnen de grenzen van het plangebied?
- Welke is de aard en ouderdom van bekende archeologische resten?
- Welke is de conserveringsgraad en gaafheid van de bekende archeologische resten?
- Wat is de invloed van de toekomstige inrichting op eventueel aanwezige archeologische resten?

1.2.3 Juridische context

Het onderzoeksterrein situeert zich volgens het gewestplan in een zone bestemd als woongebied. Het onderzoeksterrein situeert zich noch binnen een vastgestelde archeologische zone, noch binnen een archeologische site, noch binnen een zone waar geen archeologie te verwachten valt. Deze archeologienota wordt opgemaakt naar aanleiding van een geplande stedenbouwkundige vergunningsaanvraag waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 1000 m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 3000 m² of meer bedraagt.

De oppervlakte van het plangebied in kwestie bedraagt ca. 6520 m². De totale oppervlakte van de bodemingrepen bedraagt ca. 1330 m². vandaar is men verplicht een bekrachtigde archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag.

1.2.4 Randvoorwaarden

Voor het bureauonderzoek worden enkel toegankelijke en beschikbare bronnen gebruikt.

1.2.5 Archeologische voorkennis van het terrein

Binnen de grenzen van projectgebied Assebroek – Generaal Lemanlaan 151 werd in het verleden geen archeologisch onderzoek uitgevoerd.

In de omgeving zijn wel enkele archeologische vindplaatsen gekend (cfr. infra).

1.3 Werkwijze en strategie

1.3.1 Methode

In de praktijk resulteert het bureauonderzoek in een inschatting van het archeologisch potentieel van een onderzoeksgebied. Het archeologisch potentieel drukt een verwachting uit ten aanzien van voorkomen, aard, gaafheid en conservering van de archeologische resten in de ondergrond van de planlocatie. Het archeologisch potentieel is gebaseerd op vier variabelen: fysisch-geografische situatie, bekende archeologische vindplaatsen, archeologische indicatoren en de verstoringshistoriek.

Pas na de vaststelling van het archeologisch potentieel kunnen onderbouwde inschattingen worden gemaakt over de planeffecten op eventueel archeologisch erfgoed.

1.3.2 Fysisch geografische situatie

Geologische, geomorfologische en bodemkundige data informeren over de genese van het landschap in het plangebied, de bodemopbouw en de ligging en de stratigrafische positie van sedimenten waarin archeologische fenomenen kunnen voorkomen. Een aantal (prehistorische) vindplaatstypen kunnen bovendien uitgesproken gekoppeld worden aan specifiek aanwijsbare landschapsvormen.

De aardkundige data laten ook toe om een verwachting te formuleren ten aanzien van de verschijningsvorm, d.i. de conserveringsgraad en gaafheid van het archeologische erfgoed.

Volgende informatiebronnen werden geconsulteerd t.b.v. een eerste aardkundige analyse:

- Tertiair en Quartair geologische kaart van Vlaanderen
- Toelichting bij de Quartair geologische kaart van Vlaanderen
- Bodemkaart van Vlaanderen
- Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen
- Hydrografische kaart van Vlaanderen

1.3.3 Historische context en bekende archeologie vindplaatsen

Beschikbare historische en toponymische kennis over woonplaatsen (buurtschap, gehucht, dorp, stad) in en nabij het onderzoeksgebied kan een zinvol kader bieden om de betekenis van bekende archeologische vindplaatsen te evalueren.

Om een overzicht te krijgen van de bekende archeologische vindplaatsen binnen het onderzoeksgebied werd de Centrale Archeologische Inventaris van Agentschap Onroerend Erfgoed geraadpleegd en is lokaal geïnformeerd naar recent onderzoek. De recente onderzoeken die voortvloeiden uit archeologienota's zijn geraadpleegd via loket.onroerend.erfgoed.be.

1.3.4 Archeologische indicatoren

Archeologische indicatoren omvatten diverse datacategorieën zoals resultaten van non-intrusieve archeologische prospectietechnieken (bijvoorbeeld vondstmeldingen van metaaldetectie), toevallige vondsten bij niet-archeologische graafwerken, maar vooral ook historisch-cartografische bronnen, iconografische data en fotocollecties. Ze vormen fysiek aanwijsbare fenomenen die een aanwijzing kunnen zijn voor de aanwezigheid, ter plaatse of in de nabijheid, van archeologische sites.

Archeologische indicatoren zijn gezocht in de Centrale Archeologische Inventaris van het Agentschap Onroerend Erfgoed en in ontsloten cartografische bronnen die zowel via Geopunt als via het Nationaal Geografisch Instituut (Cartesius) ter beschikking worden gesteld. Bijkomende cartografische bronnen zijn waar relevant bekomen via verder archiefonderzoek.

1.3.5 Verstoringshistoriek

De verstoringsgraad van het onderzoeksgebied bepaalt in belangrijke mate de te verwachten gaafheid en bewaringsgraad van eventueel aanwezig archeologische bodemarchief. Om een correcte inschatting van de verstering van de bodem te kunnen maken kunnen allerhande bronnen van pas komen. Zo kan mondelinge informatie van vroegere gebruikers of bewoners, beschikbare plannen van (verdwenen) constructies, verslagen van bodemonderzoeken en saneringen of informatie over delfstoffenwinning relevante informatie bieden.

Aanvullende informatie over recent historisch landgebruik is afkomstig van geraadpleegde luchtopnames vanaf 1971, ter beschikking gesteld via Geopunt.

1.4 Assessmentrapport

Het assessmentrapport omvat alle relevante gegevens die over het projectgebied verzameld kunnen worden uit toegankelijke literatuur en kaartmateriaal, die bijdragen tot het gefundeerd inschatten van het archeologisch potentieel van het plangebied. Om dit laatste te bereiken worden de verzamelde gegevens met elkaar vergeleken, geconfronteerd en samengelegd. Dit rapport heeft als doel het plangebied binnen zijn archeologisch en landschappelijk kader te plaatsen, rekening houdend met de geplande bodemingrepen. De studie maakt gebruik van verschillende datasets, waarbij het uitgangspunt steeds het ontwerpplan van de toekomstige bodemingrepen is. Dit ontwerpplan wordt telkens geprojecteerd op de geologische, bodemkundige en historische kaarten. Alle kaartmateriaal werd vervaardigd met behulp van QGIS, een geografisch informatiesysteem.

Op basis van deze assessment van het projectgebied kan een gegronde argumentatie opgesteld worden over de noodzaak en het nut van al dan niet verder te nemen archeologische maatregelen, die uiteengezet worden in deel 2: het programma van maatregelen.

1.4.1 Introductie tot het projectgebied

1.4.1.1 Ruimtelijke situering

Het projectgebied is gelegen te Assebroek, deelgemeente van Brugge, in de provincie West-Vlaanderen. Het bevindt zich ca. 1,6 km ten zuidoosten van het centrum van Brugge (Grote Markt) en ca. 600 m ten zuidoosten van de vestinggordel. Het terrein grenst langs de zuidzijde aan de Generaal Lemanlaan en langs de noordzijde aan de Blekerijstraat. Ca. 80 m ten noorden van het terrein loopt een beek.

Figuur 3: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschalgig, winteropnamen, 2020 (Bron: Geopunt).

1.4.1.2 Geplande werken

1.4.1.2.1 Bestaande toestand

Het plangebied heeft een oppervlakte van ca. 6520 m².

Het bestaat uit een grotendeels ommuurd perceel met centraal binnen het terrein een landhuis omgeven door een parktuin. Het centrale landhuis is een beschermd monument¹. De volledige site werd daarnaast beschermd als stads- en dorpsgezicht².

Het landhuis heeft een oppervlakte van ca. 192 m². Langs de noordzijde bevindt zich onder het gebouw een half kelderverdiep (ca. 18 m²) dat reikt tot op een diepte van ca. 1,2 m -mv. Daarnaast bevinden zich ondergronds langs de oostzijde nog een regenwaterput (ca 14,5 m²) met een diepte van ca. 1,6 m en een stookolieplaats (ca. 15 m²) die reikt tot ca. 30 cm -mv. Langs de voorzijde van het landhuis is een terras aanwezig (ca. 26,5 m²) met omliggend terrasmuurtje.

Op de site bevinden zich daarnaast langs de oostzijde en centraal achteraan 4 bijgebouwen met een totale oppervlakte van ca. 170 m².

Langs de voor- en zijgevels werden tussen 1970 en 1980 halfcirkelvormige bermen (begroeid met bomen) en keerwanden opgeworpen die achter de woning oplopen tot een tweede terras bovenop een vooruitstekende benedenverdieping. Hierdoor is de gelijkvloerse verdieping achteraan als het ware ingekapseld in de talud waardoor deze het uitzicht van een kelderverdieping kreeg. Langs de voorzijde is de gelijkvloerse verdieping wel volledig zichtbaar. Langs de achterzijde loopt een brede toegang tot de benedenverdieping tussen twee symmetrisch verhoogde keermuren in breuksteen met trappen. De keermuren zijn ingesneden in de bermen, die verder cirkelvormig uitlopen in de tuin en achteraan aansluiten met het oorspronkelijk niveau. De hoogte van de talud bedraagt maximaal 3 m. Het talud aan de oostzijde van de woning bevat enkele trappartijen naar naastgelegen lagere delen. De talud beslaat naar schatting een oppervlakte van ca. 1200 m².

De parktuin situeert zich zowel langs de voor- als achterzijde van het landhuis. Langs de achterzijde ligt een gazonpartij met in de randzones van de tuin dichte begroeiing. In de achtertuin is een rondgang gelegen evenals een waterput (ca. 20 m²). Langs de voorzijde is op ca. 15 meter van de Generaal Lemanlaan een hek met poort gelegen. Het voorliggende gedeelte langs de straatzijde (ca. 600 m²) bestaat uit een half-verharde zone in steenpuin die in gebruik is als parkeerplaats. In dit gedeelte is eveneens de betonfundering van een vroeger handelsgebouwtje aanwezig (ca 65 m²). Daarnaast is tussen de voorste zone en het gebied rondom het landhuis nog een tweede hek gelegen. De tussenzone tussen het historisch hekwerk en een tweede beton/draadafsluiting is een tweede tuinzone ingericht.

---

¹ <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/21064>

² <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/77083>

Figuur 4: Projectgebied weergegeven op de meest recente orthofoto, middenschalig, winteropnamen, 2020 (Bron: Geopunt).

Figuur 5: Inplantingsplan bestaande toestand (Bron: Opdrachtgever).

Figuur 7: Voorgevel van het landhuis met zicht op de talud (Bron: Opdrachtgever).

Figuur 8: Achtergevel van het landhuis met zicht op de uitbouw op de bestaande uitbouw op het gelijkvloers en de keermuren (Bron: Opdrachtgever).

Figuur 9: Zicht op het terras langs de achterzijde dat werd aangelegd boven de achteruitbouw en bovenop de talud (Bron: Opdrachtgever).

Figuur 10: Zicht op de oostelijke uitbouw (Bron: Opdrachtgever).

Figuur 11: Kelderverdieping (Bron: Opdrachtgever).

Figuur 12: Zone langs de Generaal Lemanlaan (Bron: Opdrachtgever).

1.4.1.2.2 *Ontworpen toestand*

De opdrachtgever plant de renovatie en uitbreiding van het bestaande landhuis met gedeeltelijke heraanleg van de omliggende parktuin. Het landhuis is momenteel onbewoond en zal terug in gebruik genomen worden als eengezinswoning. Hierbij wordt het oorspronkelijke uitzicht van de woning en omringende tuin dat in de jaren '70 verloren ging zoveel mogelijk hersteld.

De werkzaamheden omvatten verschillende sloop- en aanpassingswerken. De geplande bodemingrepen beslaan een totale oppervlakte van ca. 1330 m².

Verwijderen latere aanbouwen

De aanbouwen langs de oostgevel (ca. 27 m²) en het vooruitstekende gedeelte van de benedenverdieping langs de achterzijde met het bovenliggende terras (ca. 40 m²) worden gesloopt. De stookplaats onder de aanbouw (ca. 15 m²) zal worden opgevuld. Daarnaast zal het terrasmuurtje langs de voorzijde van het landhuis wordt verwijderd evenals het bijgebouw B (ca. 16 m²) ten noordoosten van de woning.

De huidige kelder onder de bestaande woning blijft samen met de waterput onder het bijgebouw behouden.

Verwijderen van de talud

De halfcirkelvormige talud ten oosten, westen en achteraan de woning, zal over een oppervlakte van ca. 161 m² verwijderd worden (afgraving van 3 m) samen met de beplanting die hierop aanwezig is. Op deze manier wordt het zicht op de woning open getrokken. Langs de oost- en westzijde wordt een gedeelte van de talud met 1 m tot enkele tientallen cm verlaagd over een oppervlakte van 483 m². Zo wordt dit element landschappelijk beter geïntegreerd in de tuin. Het overige gedeelte van de taluds blijft bewaard. De bestaande keerwanden en trappen worden gesloopt. Enkele bomen in de directe omgeving van de westelijke talud worden gerooid. Ten oosten en westen van de woning worden op enige afstand van de gevels twee nieuwe keermuren in beton opgetrokken langs de talud.

Oprichten nieuwe aanbouw

Langs de achterzijde zal een nieuwe aanbouw (ca. 36 m²) worden voorzien. Deze aanbouw zal gefundeerd worden door middel van sleuffunderingen tot op vorstvrije diepte in combinatie met een funderingsplaat die reikt tot op ca. 50 cm –mv. Daarnaast zal bijgebouw A (ca. 83 m²), ten zuidoosten van het hoofdgebouw, worden gesloopt om hier vervolgens een nieuwe carport met berging te voorzien (ca. 75 m²). Het nieuwe bijgebouw zal eveneens gefundeerd worden door middel van sleuffunderingen tot op vorstvrije diepte in combinatie met een funderingsplaat ter hoogte van de berging. De boom die tegen het bijgebouw groeit, blijft gespaard.

Restauratie van de woning

Binnenin het landhuis worden over quasi de volledige benedenverdieping de bestaande vloeren uitgebroken en nieuwe vloeren aangelegd (ca. 98 m²). Een kleiner gedeelte hiervan bevindt zich boven de bestaande kelder. Daarnaast zal over een oppervlakte van ca. 83 m² vloerverwarming worden geplaatst. Dit gedeelte valt slechts minimaal samen met de bestaande kelderverdieping (ca. 2 m²). Voor de aanleg van de nieuwe vloer en vloerverwarming wordt rekening gehouden met een bodemingreep van 50 cm –mv.

Herinrichting van de tuin en parkeerzone

In de parktuin bevinden zich een groot aantal waardevolle bomen die zoveel mogelijk bewaard blijven. Enkele sterk beschadigde bomen en bomen in de directe omgeving van het landhuis worden gerooid. De achterliggende vijver zal worden gedempt en heringericht worden als zitput (ca. 20 m²). De bestaande rondgang in de achtertuin zal worden verlengd langs de voorzijde van de woning in half verharding in grind (ca. 285 m²). Langs de straatzijde zal ter hoogte van de huidige grindparking een nieuwe dichte groenzone worden aangelegd (ca. 319 m²). Hiervoor wordt rekening gehouden met een bodemingreep van ca. 50 cm –mv. Daarnaast zal een gedeelte van de bestaande verharding worden gerecupereerd als parkeergelegenheid. De nog aanwezig betonfundering blijft behouden.

In de directe omgeving van het landhuis wordt de tuinzone heringericht waarbij enkele terraszones (ca. 80 m²) en vaste planten of bomen worden geplaatst samen met een vijvertje (ca. 15 m²) dat in opbouw op de terraszone wordt geplaatst. Voor de aanleg van het terras wordt een bodemingreep van ca. 50 cm –mv gerekend. De bestaande graszones langs de voor- en achterzijde blijven behouden. In de dichtere groenzone rondom de grasvelden worden hier en daar enkele bomen toegevoegd.

Aanleg riolering

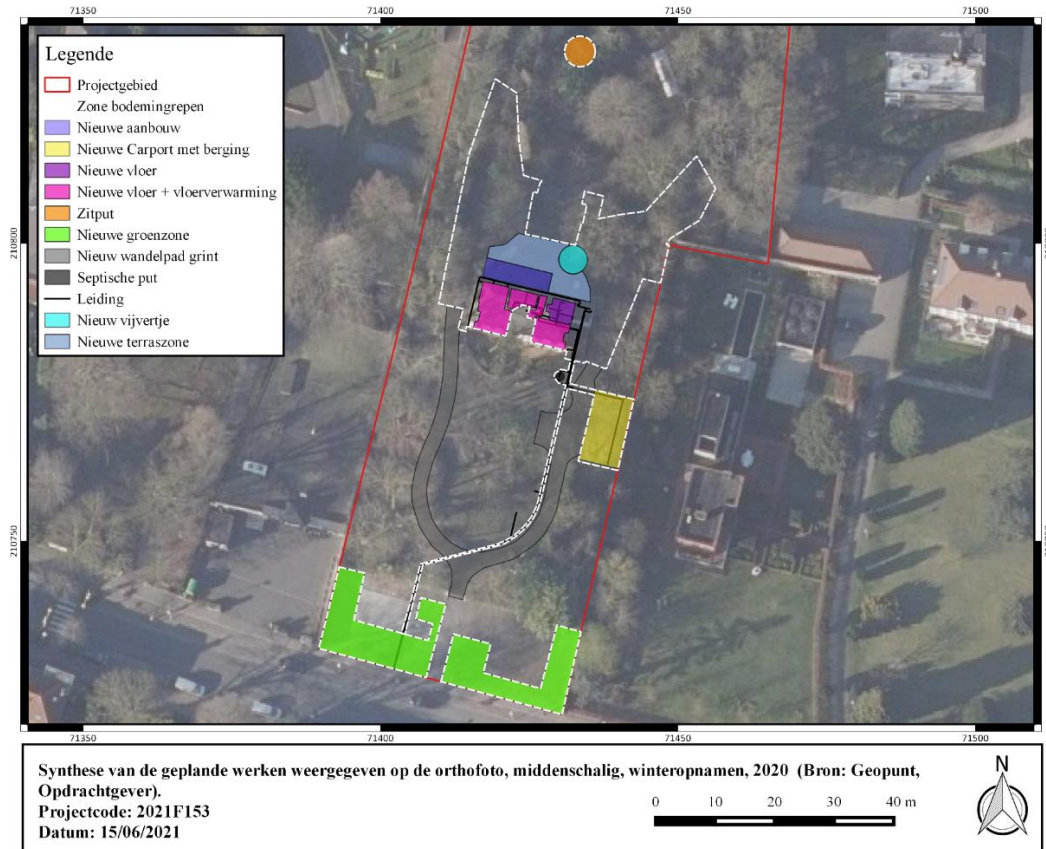
Tot slot zal een nieuw gescheiden rioleringsstelsel worden aangelegd binnen het terrein. Hiervoor wordt rekening gehouden met een aanlegsleuf met een breedte van ca. 60 cm op een diepte van ca. 80 cm. Hierbij zal de bestaande waterput ten oosten van de woning hergebruikt worden. Daarnaast wordt een kleinere septische put aangelegd tussen de woning en de carport. Ten zuidoosten van de woning bevindt zich nog een bestaande mazouttank. Deze zal worden opgevuld.

De oostzijde van het aan te leggen grindpad in de tuin zal tot slot eveneens dienst doen als werfweg.

Figuur 13: Synthese van de geplande werken weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2020 (Bron: Geopunt).

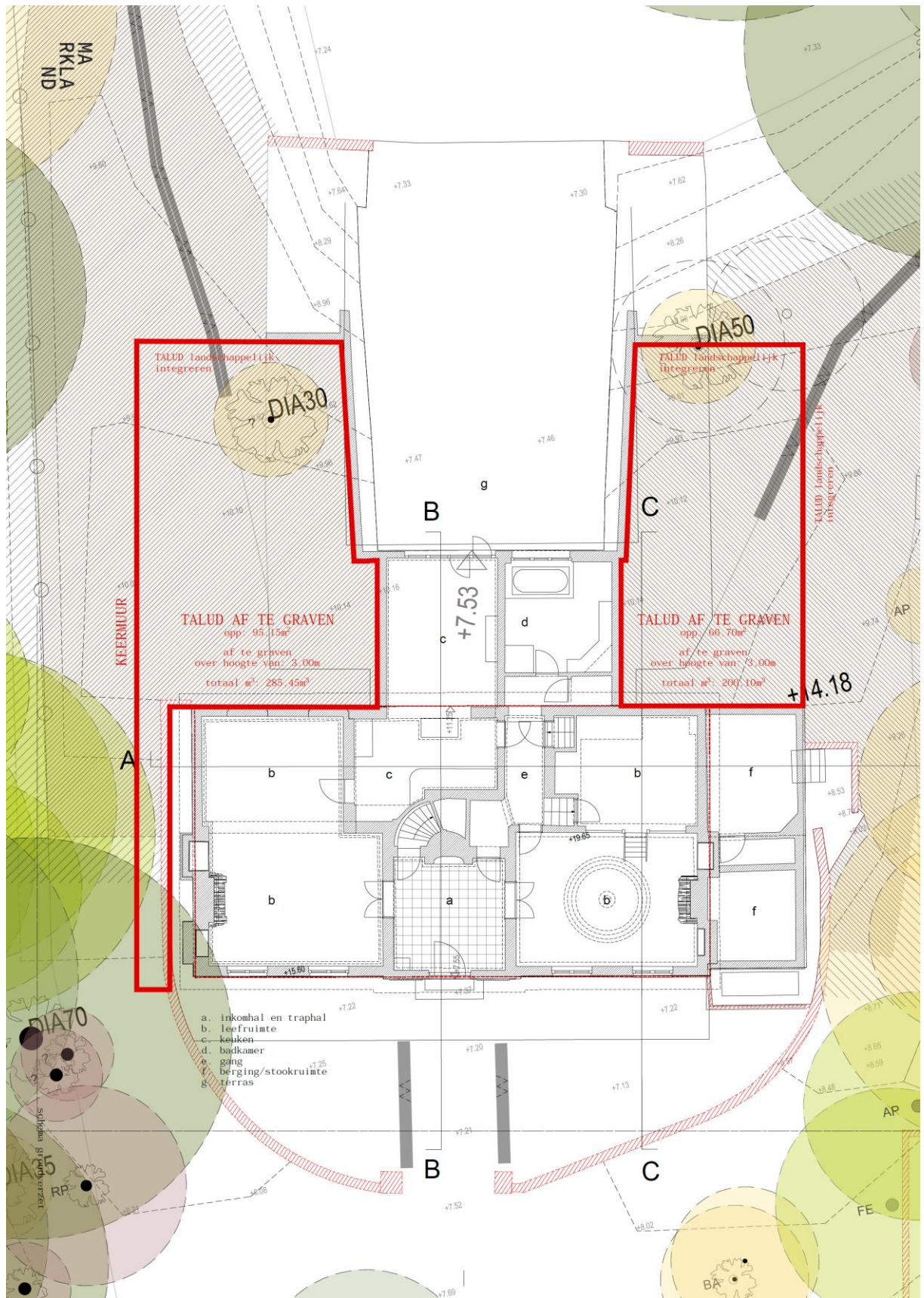
Figuur 14: Synthese van de geplande werken weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2020 (Bron: Geopunt, Opdrachtgever).

Figuur 15: Inplantingsplan nieuwe toestand (Bron: Opdrachtgever).

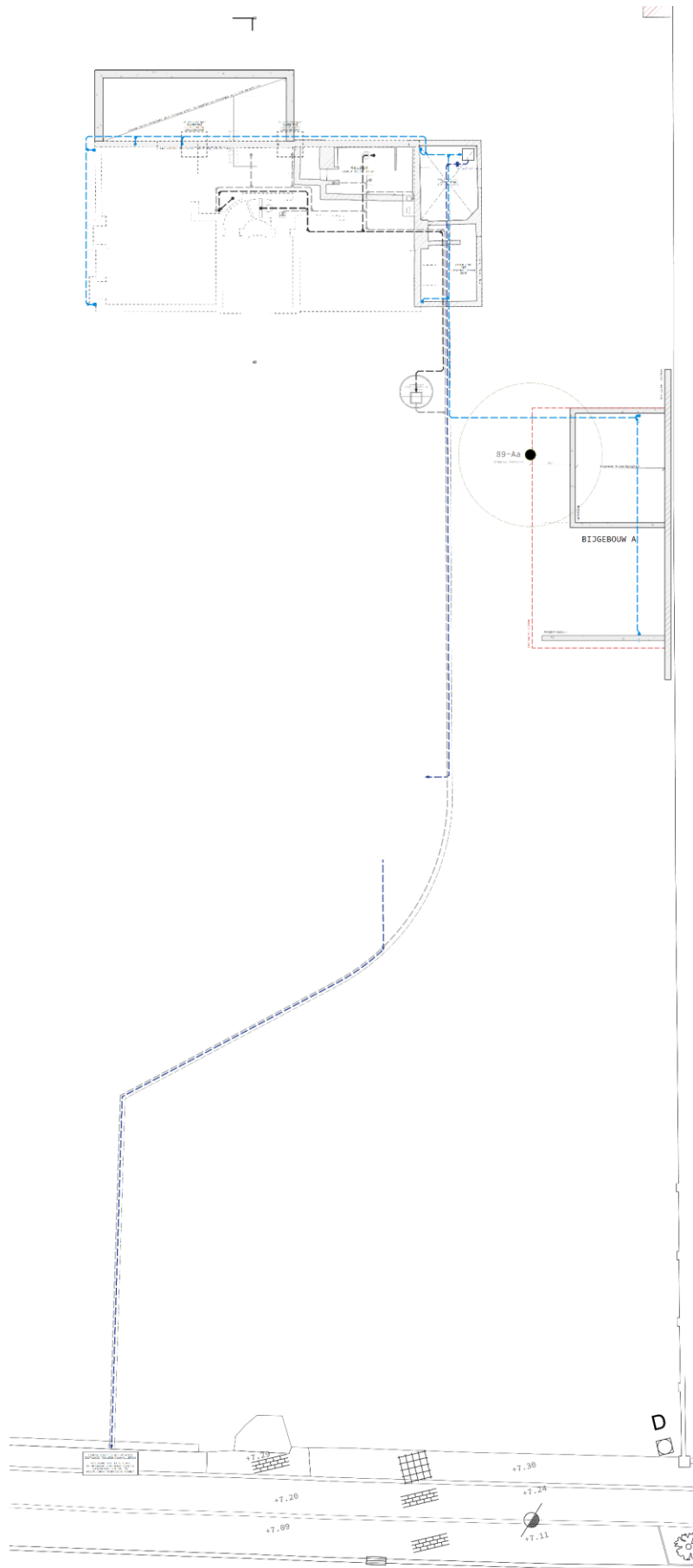

Figuur 16: Aanduiding van de volledig af te graven zones en aan te passen zones binnen de talud (Bron: Opdrachtgever).

Figuur 17: Aanduiding van de af te graven zones binnen de talud (Bron: Opdrachtgever).

Figuur 18: Riolerings- en funderingsplan nieuwe toestand (Bron: Opdrachtgever).

1.4.2 Fysisch geografische en geologische situatie

Tabel 2: Overzicht van de aardwetenschappelijke gegevens.

<i>Bron</i>	<i>Informatie</i>
Landschappelijke situering	Stedelijke gebieden en havengebieden
Tertiair	Lid van Vlierzele (Formatie van Gentbrugge)
Quartaair	Type 13
Bodentypes	OB
Potentiële bodemerosie	Onbekend
Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen	6,6 – 10,1 m TAW
Hydrografie	Bekken van de Brugse Polders, Deelbekken DamsePolder-Sint-Trudoledeken

1.4.2.1 Landschappelijke situering

Het projectgebied is gelegen binnen de stedelijke gebieden en havengebieden.

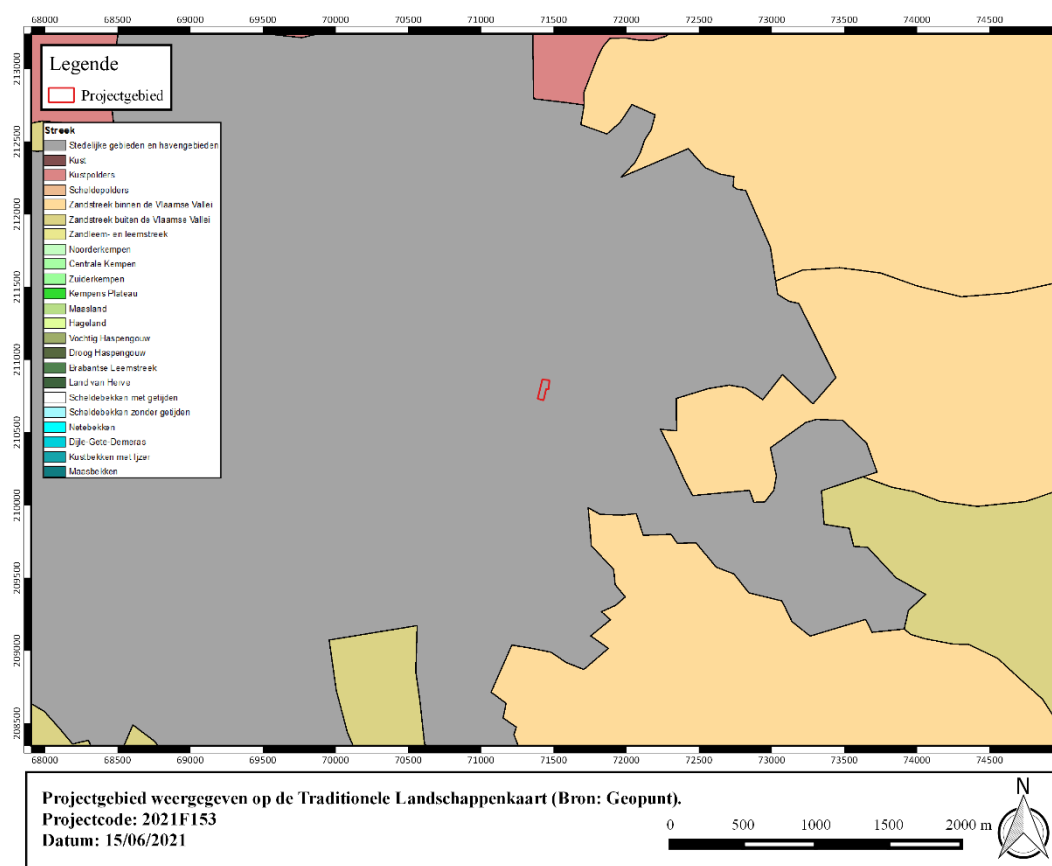
Brugge is gelegen op de overgang van de zandstreek en de kustpolders. De stad ontwikkelt zich op drie zandruggen aan de Reie, de rivier die als hoofdader de stad doorkruiste van zuid naar noord. De historische kern van Brugge vertoont een eivorm en wordt begrensd door de laatmiddeleeuwse vestinggordel. Deze eivorm is duidelijk waar te nemen op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen. Het projectgebied bevindt zich ca. 600 m ten zuidoosten van deze gordel.

Het terrein is gelegen ter hoogte van de oost-west georiënteerde dekzandrug van Maldegem-Stekene. De breedte van de rug kan variëren van 1 tot 3 km en kan een hoogte hebben tot boven de 10 m TAW. Binnen de dekzandrug komt een microreliëf van ruggen en depressies voor. De dekzandrug loopt via Assebroek en Brugge-Sint-Andries verder uit richting Gistel. De dwarsdoorsnede verloopt duidelijk asymmetrisch met een steile zuidflank en een zwakhellende noordflank. Het hoogteverschil tussen de topconvexiteit en de basisconcaaviteit bedraagt zowel voor het zuiden als voor het noorden 3 tot 4 m. Ten noorden van het plangebied situeert zich het noordwest-zuidoost georiënteerd verloop van een beekvallei die precies ten noorden van het plangebied uitloopt in een depressie. De geomorfologische condities - op de hoger gelegen dekzandrug, op de rand van een depressie – moeten aantrekkelijk geweest zijn voor jager-verzamelaars in de regio.

Binnen het terrein is, afgezien van de opgeworpen talud, een vrij vlak hoogteverloop te bemerken, dat licht afhelt in noordelijke richting. De hoogteligging van het projectgebied varieert van 6,6 m TAW in het noorden van het terrein tot 10,1 m TAW op het hoogste punt van de talud. Het zuiden van het terrein heeft een hoogteligging tot ca. 7,5 m TAW. De afwatering van het terrein verloopt naar het noordwesten, richting de depressie.

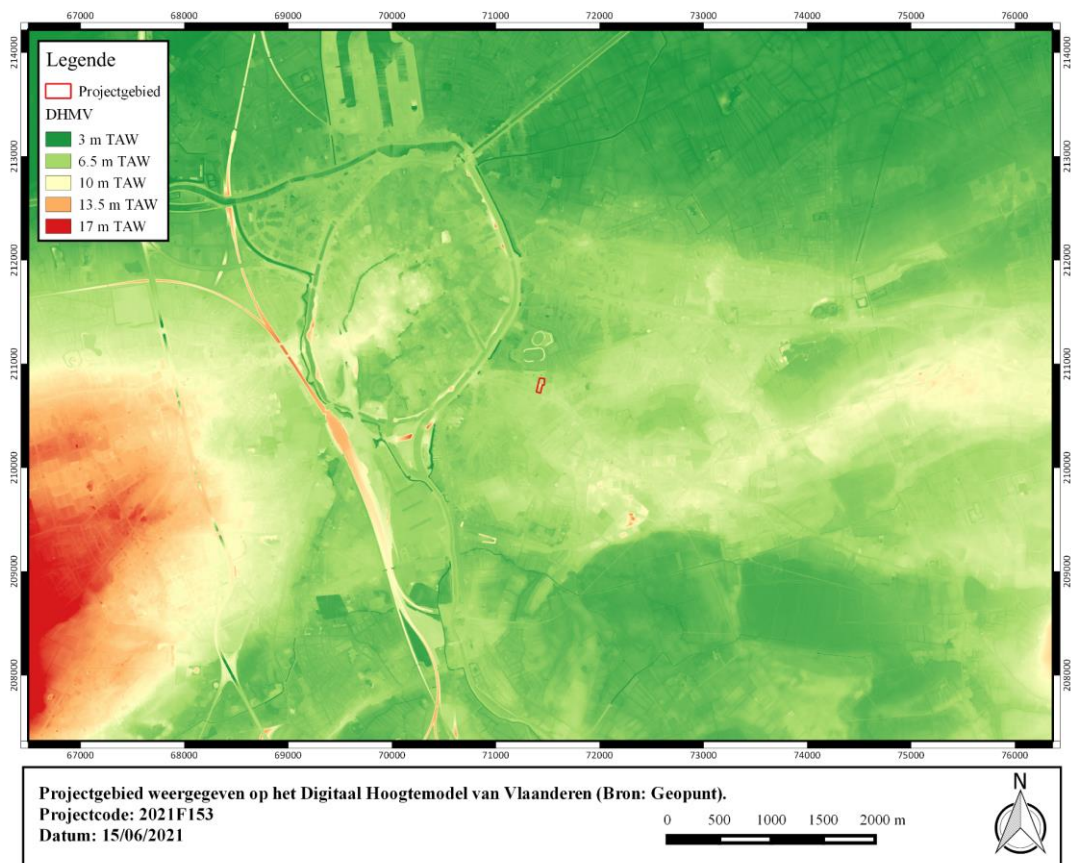

Hydrografisch behoort het projectgebied tot het bekken van de Brugse Polders, deelbekken Damse Polder – Sint-Trudoledeken.

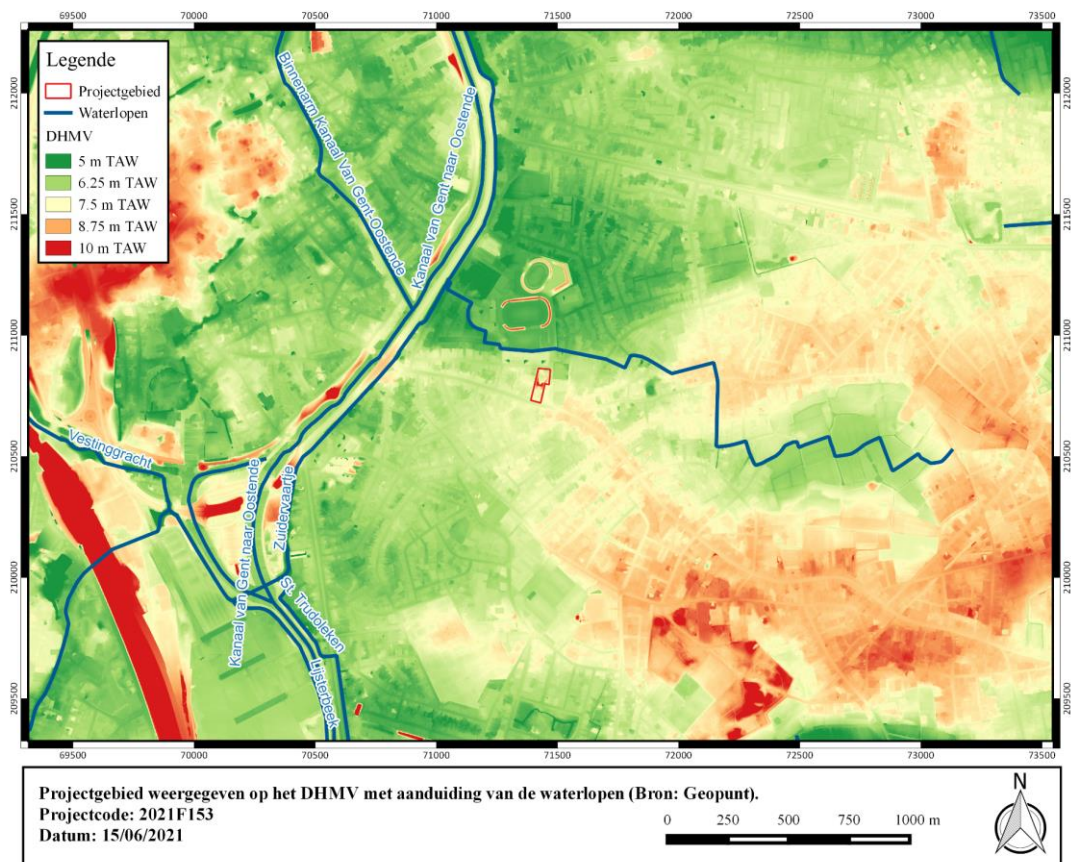

Figuur 19: Projectgebied weergegeven op de Traditionele Landschappenkaart (Bron: Geopunt).

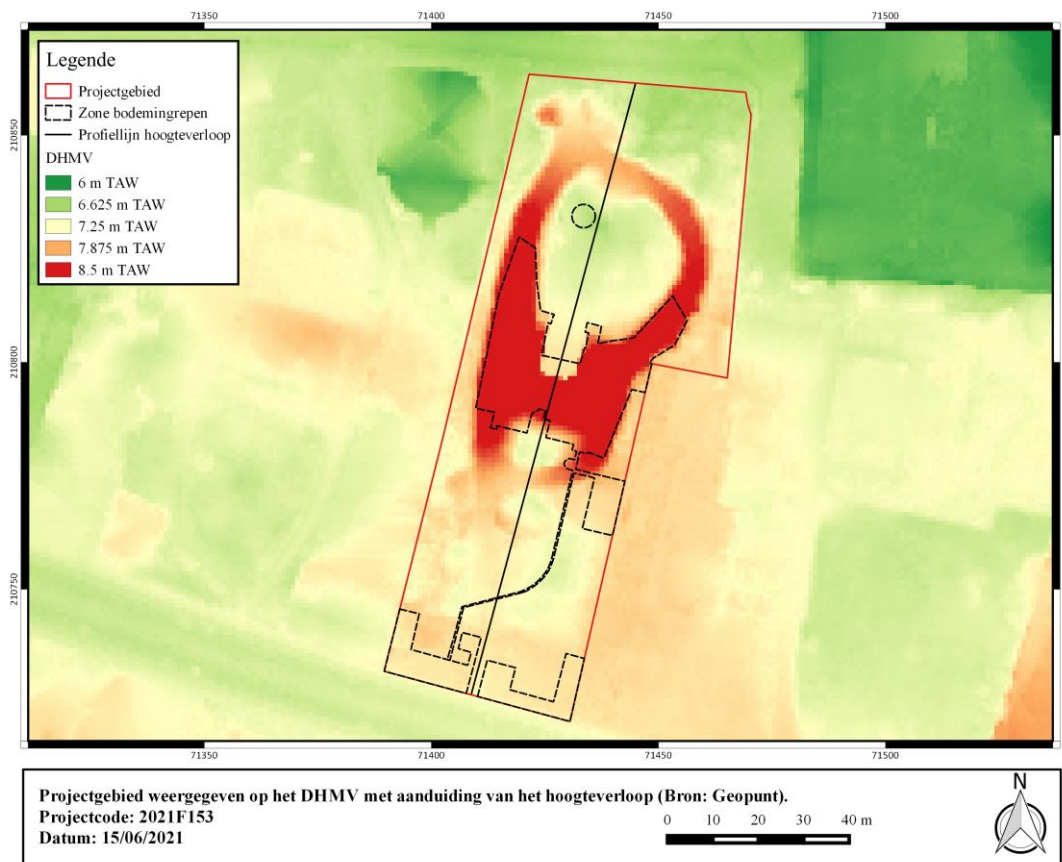
Figuur 20: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt).

Figuur 21: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt).

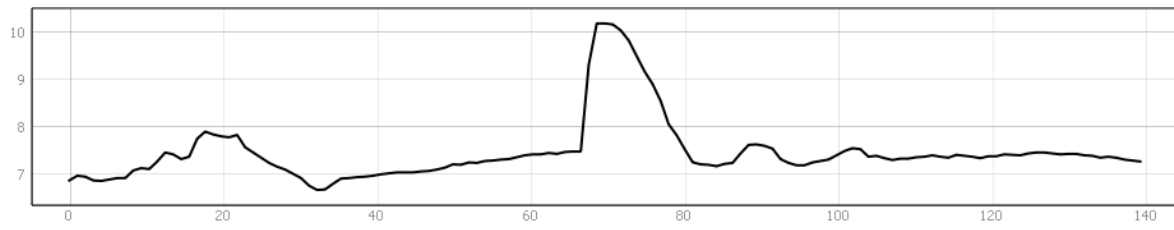

Figuur 22: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt).

Figuur 23: Projectgebied weergegeven op het DHMV met aanduiding van het hoogteverloop (Bron: Geopunt).

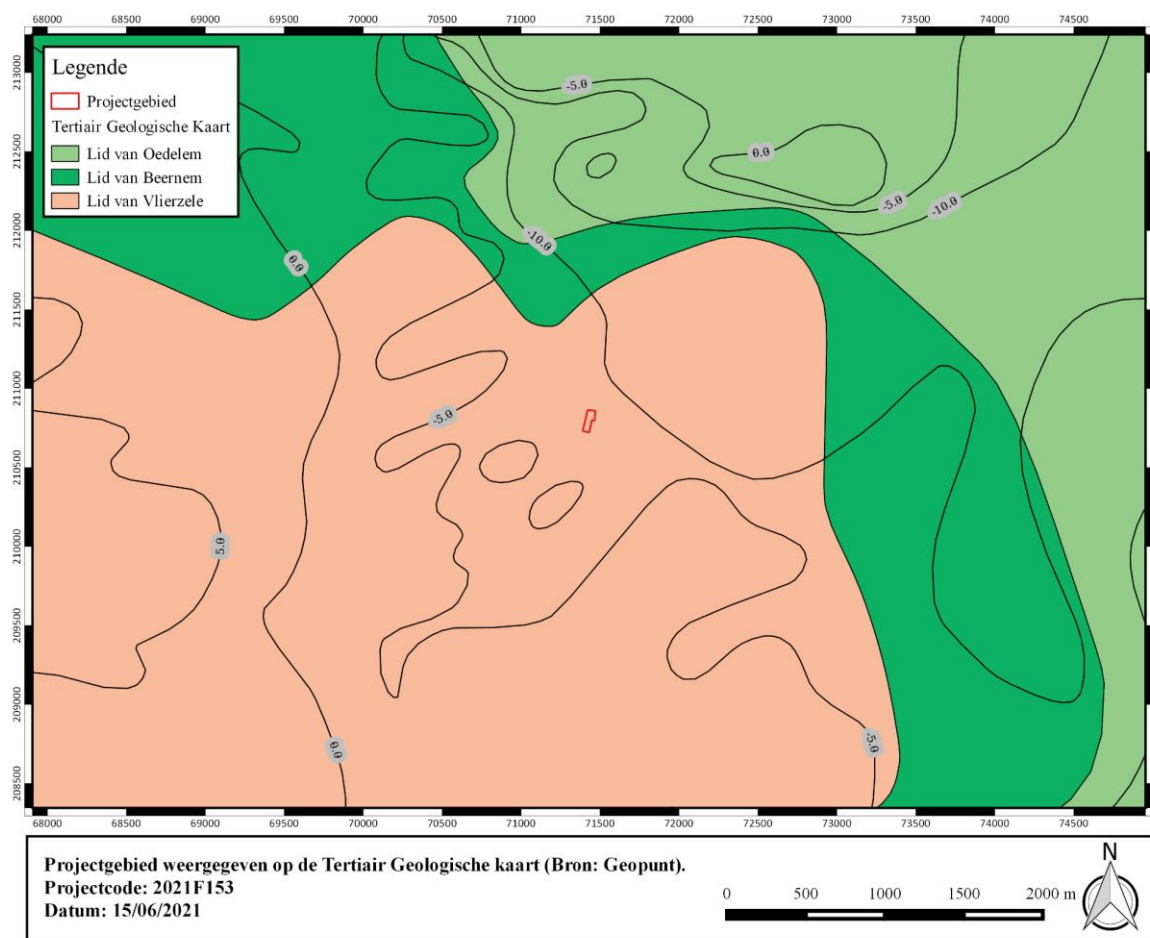

Figuur 24: Hoogteverloop NO-ZW

1.4.2.2 Tertiaire lithostratigrafie

Het projectgebied bevindt zich in het **Lid van Vlierzele** (Formatie van Gentbrugge). De Formatie van Gentbrugge bestaat uit een afwisseling van kleiige siltige en zandige mariene sedimenten met enkele macrofossielen. Het is onderverdeeld in drie leden; van oud naar jong: het Lid van Merelbeke, het Lid van Pittem en het Lid van Vlierzele.

Het **Lid van Vlierzele** is een groen tot grijsgroen fijn zand dat een duidelijke horizontale of kruisgewijze gelaagdheid vertoont aan de top. Soms is het ook homogeen met veel tubulaties door bioturbatie. Deze zanden werden afgezet in een epicontinentale zee. Naar onder toe gaat het meestal over in een homogeen kleiig zeer fijn zand met kleilenzen. Bovenaan kunnen ook gedifferentieerde kleilagen voorkomen met humeuze intercalaties. De afzetting bevat slechts weinig macrofossielen. Harde zandsteenbanken komen regelmatig voor en werden vroeger plaatselijk aangewend als bouwsteen.

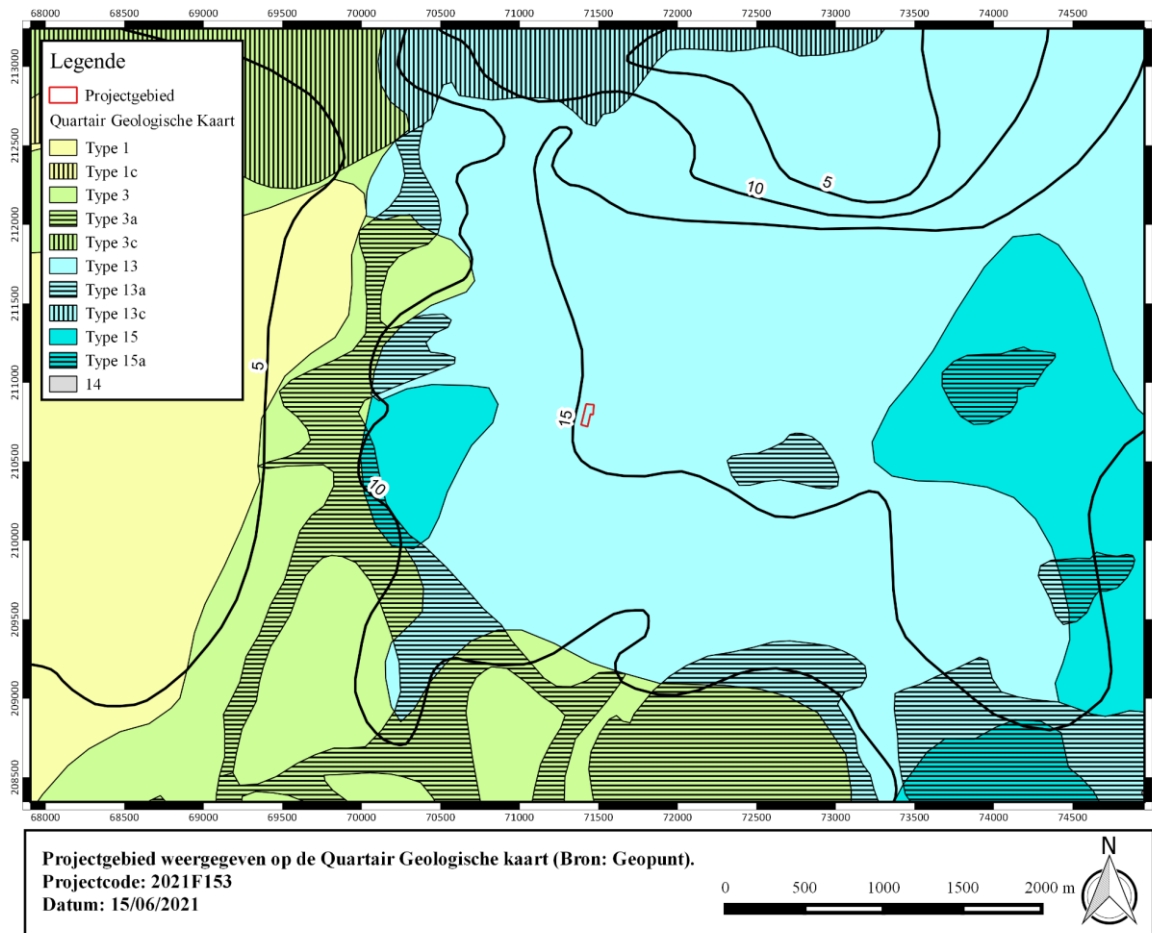

Figuur 25: Projectgebied weergegeven op de Tertiair Geologische Kaart (Bron: Geopunt).

1.4.2.3 Quartaire lithostratigrafie

Het projectgebied is gelegen in het Quartair **Type 13**. Dit type bestaat uit een basis van getijdenafzettingen van het Eemiaan (marien en estuarien) gevolgd door een fluviatiele afzetting van het Weichseliaan. De top bestaat uit een eolische afzetting (zand tot silt) van het Weichseliaan tot mogelijk Vroeg-Holoceen. In deze eolische afzetting kunnen eventuele hellingsafzettingen voorkomen en lokaal kan deze eolische afzetting afwezig zijn.

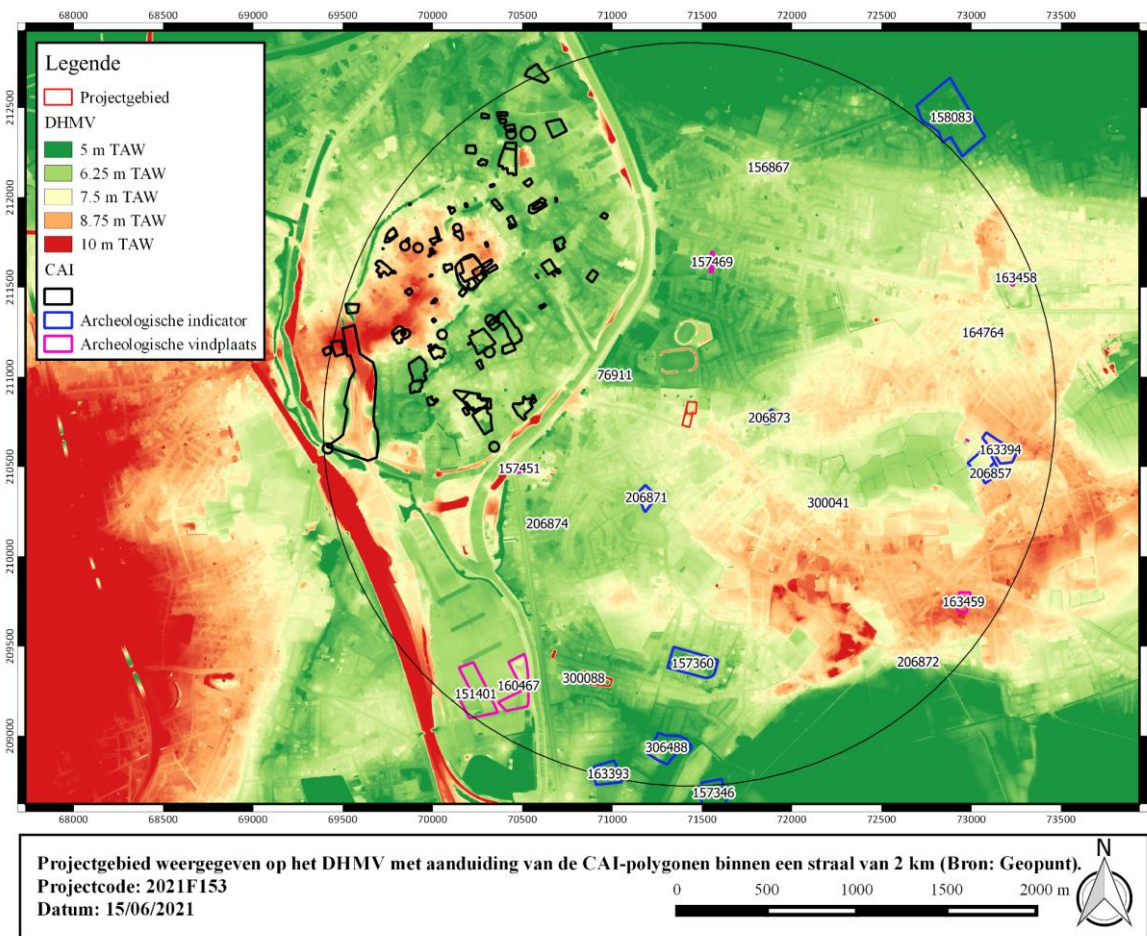
Figuur 26: Projectgebied weergegeven op de Quartair Geologische Kaart (Bron: Geopunt).

1.4.3 Historische en archeologische voorkennis

1.4.3.1 Overzicht van de gekende archeologische waarden

In de omgeving zijn meerdere archeologische vindplaatsen en indicatoren gekend. Het overgrote deel van deze gekende vindplaatsen buiten het historische centrum van Brugge betreffen resten van laatmiddeleeuwse bewoning, bewerking en landindeling. Bij onderzoek en controles in de omgeving en in het Brugse centrum zijn echter ook meerder vindplaatsen aan het licht gekomen die wijzen op aanwezigheid tijdens de Romeinse periode. In de ruime omgeving zijn ook enkele veldprospecties uitgevoerd. Hierbij werden, naast laatmiddeleeuws aardewerk, meerdere lithische artefacten gerecupereerd die wijzen op aanwezigheid tijdens het mesolithicum en het neolithicum. Daarnaast wijzen waarnemingen bij werfcontroles en luchtfotografische prospectie op aanwezigheid tijdens de metaaltijden in de ruime omgeving.

Figuur 28: Projectgebied weergegeven op het DHMV met aanduiding van de CAI-polygonen binnen een straal van 2 km van het projectgebied (Bron: Geopunt).

I. Archeologische vindplaatsen

76911	<p>Opgraving (2005)</p> <p>late middeleeuwen: fundering met baksteenfragmenten, datering op basis van scherven en baksteenformaat 14^e-15^e eeuw; een kaartstudie geeft hier een site met walgracht aan.</p> <p>Bron: De Gryse, J. en Hillewaert, B. 2005, Verslag van de archeologische opgraving in de Blekerijstraat - Nijverheidsstraat (Alteby) in Brugge (Raakvlak, Dossierrn. 05/97).</p>
150357	<p>Mechanische prospectie (2009); NK: 15 meter</p> <p>Late middeleeuwen: Alleenstaande site met walgracht. Enkel aan de noordwestzijde werd de gracht deeltijds aangesneden (+ scherven rood aardewerk 16de/17de eeuw)</p> <p>Bron: Hillewaert, B., Huyghe, J. Van Besien, E. & Decraemer, S. 2010: Middeleeuwse onderzoeksresultaten uit kleinschalig onderzoek in Brugge (W.-VI.), <i>Archaeologia Mediaevalis</i> 33, 90-94.</p>
151401	<p>Mechanische prospectie (2010); NK: 15 meter</p> <p>Late middeleeuwen: kuilen, grachten, zandwinningskuilen (?), paalsporen</p> <p>16de eeuw: enkel zandwinningskuilen; niet allemaal zelfde datering (eind 16de-begin 17de eeuw en eind 15de-16de eeuw)</p> <p>Bron: Decraemer J., Hillewaert B., Huyghe J., Van Besien E. 2011, Raakvlak Jaarverslag 2010, Raakvlak Intergemeentelijke Dienst voor Archeologie in Brugge en Ommeland, p.28-29</p>
157451	<p>Controle van werken (2007); NK: 15 meter</p> <p>Late middeleeuwen: deel van de dubbele stadsomwalling aangelegd tussen 1297 en 1300</p>
157469	<p>Controle van werken (2008); NK: 15 meter</p> <p>Onbepaald: 2 grachten parallel aan de Invalidenstraat met haaks erop een smallere gracht</p> <p>Bron: Redactie specialisten: Raakvlak</p>
160467	<p>Mechanische prospectie (2012); NK: 15 meter</p> <p>Romeinse tijd: munt gevonden bij het afgraven: Antoninianus van Gordianus III</p>

	<p>Late middeleeuwen: zandontginningskuilen waarin een kleine hoeveelheid aardewerk werd gevonden te dateren in de 14de-15de eeuw</p> <p>Bron: Verwerft D. & Lambrecht G. 2012, Resultaten archeologisch proefonderzoek Ten Briele, Brugge, Raakvlak</p>
163458	<p>Opgraving (2011); NK: 15 meter</p> <p>Late middeleeuwen: twee mogelijke 14de eeuwse kuilen en gracht, verstoord door de latere postmiddeleeuwse bewoning.</p> <p>18de eeuw: alleenstaande site met walgracht</p> <p>Bron: Wyna G. Roelens, F. 2013. Archeologische opgraving Sint-Kruis Puienbroeklaan (prov. West-Vlaanderen). Basisrapport Afdeling archeologie rapport 2013/02, Ingelmunster.</p>
163459	<p>Mechanische prospectie (2012)</p> <p>late middeleeuwen: ploegsporen, gracht en greppel, te interpreteren als off site fenomenen.</p> <p>Bron: Verwerft D. & Lambrecht G.2012: Weidestraat, Brugge. Resultaten archeologisch proefonderzoek, Brugge.</p>
164764	<p>Mechanische prospectie (2012); NK: 15 meter</p> <p>Late middeleeuwen: alleenstaande site met walgracht</p> <p>Bron: Verwerft, D., Lambrecht, G. 2012 Resultaten archeologische proefonderzoek Ter Lo, Brugge.</p>
300041	<p>Controle van werken; NK: 150 meter</p> <p>Bronstijd: bronzen bijl</p> <p>Bron: Hillewaert B. & Van Impe L 1996, Een bronzen bijl uit Assebroek In: Lunula Archaeologia protohistorica IV, p. 59-60</p>

II. Archeologische indicatoren

Historisch-cartografische en iconografische data

157360	<p>Indicator cartografie; NK: 15 meter</p> <p>16de eeuw: gotische duiventoren met achthoekig grondplan, die wellicht ook dienst deed als verdedigingsmiddel of als toevluchtsoord - De walgracht verdeelt het terrein in ca 3 gelijke rechthoekige delen. Het leenhof wordt verschillende malen vermeld in de 15e tot 17e</p>
--------	---

	<p>eeuw (Rabaudenburg) als een 'kasteelgoed'. In de 14e eeuw is er sprake van 'une maison forte'.</p>
158083	<p>Indicator cartografie; NK: 15 meter</p> <p>16de eeuw: Omwald kasteel met ten oosten een neerhof met poortgebouw.</p> <p>Bron: Farcy, Ph., 2002, 100 bekende en miskende kastelen in België, Brussel.</p>
206873	<p>Indicator cartografie;; NK: 15 meter</p> <p>Nieuwe tijd: site met walgracht</p> <p>Bron: Soers K. 1987: Assebroek. Archeologisch Inventaris Vlaanderen IX, Gent. CK: Soers: 1987b</p>
206874	<p>Indicator cartografie NK: 15 meter</p> <p>Late middeleeuwen: site met walgracht</p> <p>Nieuwe tijd: site met walgracht</p>
306488	<p>Indicator cartografie; NK: 150 meter</p> <p>Volle middeleeuwen: hoeve - de geschiedenis van de Sint-Trudoabdij gaat terug tot 1050.</p> <p>Late middeleeuwen: twee borden in Valenciaanse lusterwaar (hispanomoresk).</p> <p>Bron: Hillewaert, B. 1988, Assebroek (W.-VI.): hispanomoreske lusterwaar, in: Archeologie 1988/1, p. 33.</p>

Veldprospecties

163393	<p>Veldprospectie (1983); NK: 15 meter</p> <p>Steentijd: 2 ongeretoucheerde afslagen</p> <p>Volle middeleeuwen: Materiaal ligt in vrij grote hoeveelheden verspreid over het terrein. Echte concentraties werden niet vastgesteld - roodbeschilderd aardewerk.</p> <p>Late middeleeuwen: reducerend gebakken aardewerk, globaal te dateren tussen de 13e en 15e eeuw. Ook rood oxiderend gebakken aardewerk. Vroeg steengoed.</p> <p>17de eeuw: rood aardewerk, steengoed, spaans importaardewerk.</p>
--------	--

	Bron: Soers K. 1987: Assebroek. Archeologisch Inventaris Vlaanderen IX, Gent. CK: Soers: 1987b
163394	<p>Veldprospectie (1983); NK: 15 meter</p> <p>Steentijd: 2 kernen, 2 afslagen, waaronder 1 geretoucheerd en 5 fragmenten verbrande vuursteen.</p> <p>Late middeleeuwen: grote hoeveelheid reducerend gebakken aardewerk, vroeg steengoed, Siegburg aardewerk.</p> <p>Nieuwe tijd: oxiderend rood gebakken aardewerk en steengoed.</p> <p>Bron: Soers, K. 1987: Assebroek, Archeologische Inventaris Vlaanderen IX. Gent. CK: Soers, 1987b</p>
206856	<p>Veldprospectie (1983); NK: 15 meter</p> <p>Steentijd: geretoucheerde afslag en 9 verbrande fragmenten, fragment van een gepolijste bijl in beige vuursteen.</p> <p>Late middeleeuwen: reducerend gebakken aardewerk, vroeg steengoed, Siegburg steengoed</p> <p>Nieuwe tijd: steengoed, oxiderend gebakken aardewerk</p> <p>Bron: Soers, K. 1987: Assebroek, Archeologische Inventaris Vlaanderen IX. Gent. CK: Soers, 1987b</p>
206857	<p>Veldprospectie (1983); NK: 15 meter</p> <p>Laat-Mesolithicum: rechthoekig trapezium, lichtbruine vuursteen – schrabber, 5 afslagen, microkling.</p> <p>Late middeleeuwen: reducerend gebakken aardewerk, vroeg steengoed, Siegburg steengoed</p> <p>Nieuwe tijd: steengoed, oxiderend gebakken aardewerk.</p> <p>Bron: Soers, K. 1987: Assebroek, Archeologische Inventaris Vlaanderen IX. Gent. CK: Soers, 1987b</p>
206871	<p>Veldprospectie (1984); NK: 15 meter</p> <p>Nieuwe tijd: site met walgracht</p> <p>Bron: De Flou K. 1914-1938: Woordenboek der Toponymie van Westelijk Vlaanderen, Vlaamsch Artesië, het Land van den Hoek, de Graafschappen Guines en Boulogne en een gedeelte van het graafschap Ponthieu, Gent-Brugge, III, 141; XVI, 1092.</p>
206872	Veldprospectie (1984)

	<p>mesolithicum: microlieten, met spits en afgestompte boord, kerfresten, microklingen, schrabbertjes, enkele kernen. Hoofdzakelijk laat mesolithicum.</p> <p>laat neolithicum: gesteelde en gevleugelde pijlpunt</p> <p>Bron: Soers K. 1987: Assebroek. Archeologisch Inventaris Vlaanderen IX, Gent. CK: Soers: 1987b</p>
--	---

Luchtfotografie

157346	<p>Indicator Luchtfotografie; NK: 150 meter</p> <p>Onbepaald: een cirkelvormig figuur met de concentrische ringen, was vroeger een heuvel (Vossenbergh) - bij het afgraven ervan waren verschillende lagen grond te zien – plaggenheuvel</p>
--------	--

Erfgoedonderzoek

300089	<p>Erfgoedonderzoek (1957)</p> <p>Mesolithicum: verschillende bewerkte vuursteenartefacten, o.a. Tardenoisientype</p> <p>steentijd: enkele fragmenten ruw aardewerk</p>
--------	---

Onbepaald

156867	<p>Onbepaald; NK: 15 meter</p> <p>Late middeleeuwen: een beschilderde grafkelder</p> <p>Bron: Mertens, J. 1965: Sint-Kruis, Archeologie 1965.1, 22.</p>
300088	<p>Onbepaald; NK: 250 meter</p> <p>Steentijd: lithisch materiaal – aardewerk - nederzetting</p>

1.4.3.2 Historische context en bekende archeologische vindplaatsen

Vondsten op Steenbrugge en in Rijkevelde wijzen op oude menselijke frequentie op het grondgebied van Assebroek. In het gebied is er zeker sinds het Mesolithicum menselijke activiteit. De oudste vindplaatsen situeren zich aan de rand van of op de dekzandruggen. De Assebroekse Meersen vormen voor de jager-verzamelaars een belangrijke voedselbron.

Hoewel relatief weinig sporen hierop wijzen, blijft het gebied waarschijnlijk bewoond tijdens de bronstijd, de ijzertijd en de Romeinse periode.

Gedurende de vroege middeleeuwen maakt Assebroek deel uit van het Frankische koninklijke domein Sijsele, dat samen met Weinebrugge en Snellegem de Pagus Flandrensis vormt. De oudste parochie van Assebroek wordt gesticht te Odegem, het huidige Steenbrugge. Het toponiem Odegem wijst in de richting van een Frankische vestiging, de vroegste vermelding in geschreven bronnen is in 1038. De oudste vermelding van Assebroek dateert van 1187 en verwijst naar een familienaam van Asceboc. Vóór 1270 strekt de bevoegdheid van de Brugse Onze-Lieve-Vrouweparochie zich uit op het grootste deel van het huidige Assebroek.

Assebroek bestaat uit vier leenhoven die afhangen van het Prinselijk leenhof van de Burg van Brugge. Het belangrijkste leen bevindt zich op het huidige Ver-Assebroek aan het Pastoor Verhaegheplein. Het Leenhof wordt voor het eerst vermeld in 1201, bezit 70 achterlenen en heeft een eigen, lage rechtsmacht. Het zijn de heren van Assebroek, afkomstig uit vooraanstaande Vlaamse families, die hun naam geven aan de hele gemeente. De heer van Assebroek fungeert als briefer of ontvanger van de pachtgronden van de graaf van Vlaanderen. Historisch-cartografische bronnen wijzen op verspreide laatmiddeleeuwse hoevebouw in de regio³.

Het landhuis dat op het perceel aanwezig is, werd naar alle waarschijnlijkheid opgebouwd aan het begin van de 19de eeuw. In de vroegste documenten van het Belgisch kadaster (circa 1830) vinden we Antonius Bortier als eigenaar van een lusttuin, een huis en nog een lusttuin. Die laatste 'lusttuin' was volgens het Frans kadaster in 1809 evenwel nog bos en geeft dus een indicatie over een tweede fase van de tuinaanleg. Tussen 1809 en het begin van het Belgisch kadaster (circa 1830) is het bestaande bouwvolume uitgebreid of gesloopt en vervangen door het huidige rechthoekige volume. Volgens het kadaster breidt het gebouw in 1864 achteraan uit met een bescheiden centrale aanbouw. In 1977 wordt vervolgens opnieuw een uitbreiding van het bestaande volume naar de achterzijde toe geregistreerd. Het gaat hierbij om de huidige aanbouw die ingekapseld zit in de talud. Deze uitbouw dateert uit dezelfde periode als de aanleg van de talud en de oostelijke uitbouw (ca. 1970-1979). Uit de analyse van cartografische bronnen vanaf de tweede helft van de 19de eeuw kan besloten worden dat de twee lusttuinpercelen verder evolueerden tot één geheel, met een parkachtig karakter⁴.

---

³ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021: Assebroek [online] <https://id.erfgoed.net/themas/14622> (Geraadpleegd op 16-06-2021)

⁴ <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/77083>

1.4.3.3 Archeologische indicatoren en cartografische bronnen

De Heraldische kaart van het Brugse Vrije geeft geen bebouwing weer binnen de grenzen van het projectgebied. Wel is het verloop van de huidige Generaal Lemanstraat mogelijk reeds weergegeven. Ten noorden van het plangebied is de depressie waar te nemen.

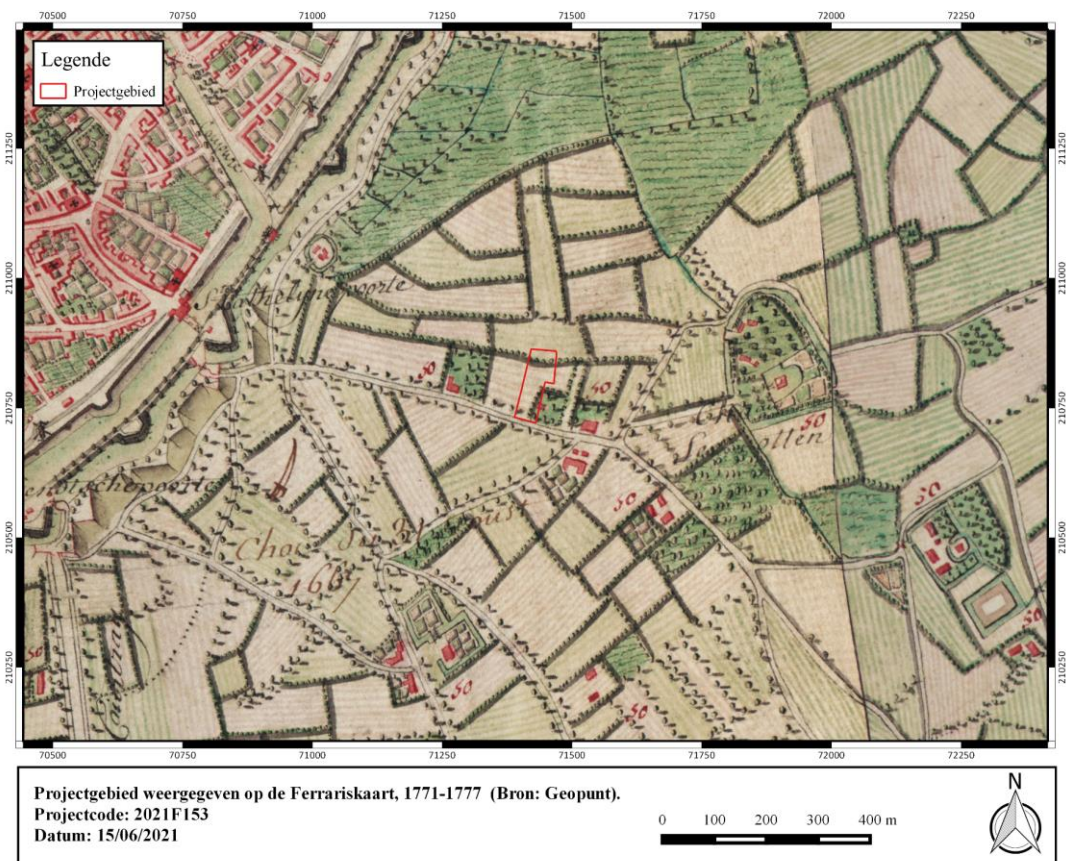
Ook op de Ferrariskaart valt het projectgebied grotendeels samen met akkerland. Meteen ten oosten is een woonerf gelegen waarvan het gebouw binnen het projectgebied valt. Ook hier is het tracé van de General Lemanstraat reeds zichtbaar, samen met dat van de Collegestraat, Gulden-Peerdenstraat en Daverlostraat. De ruimere omgeving van het projectgebied bestaat hoofdzakelijk uit akkerland met verspreide hoeves en verschillende sites met walgracht.

Op het 19de-eeuws kaartmateriaal is centraal binnen het perceel een gebouw weergegeven. Dit gebouw komt naar alle waarschijnlijkheid overeen met het huidige landhuis, dat tussen ca. 1809 en 1830 opgetrokken zou zijn.⁵ Ook de Blekerijstraat is op deze kaarten zichtbaar.

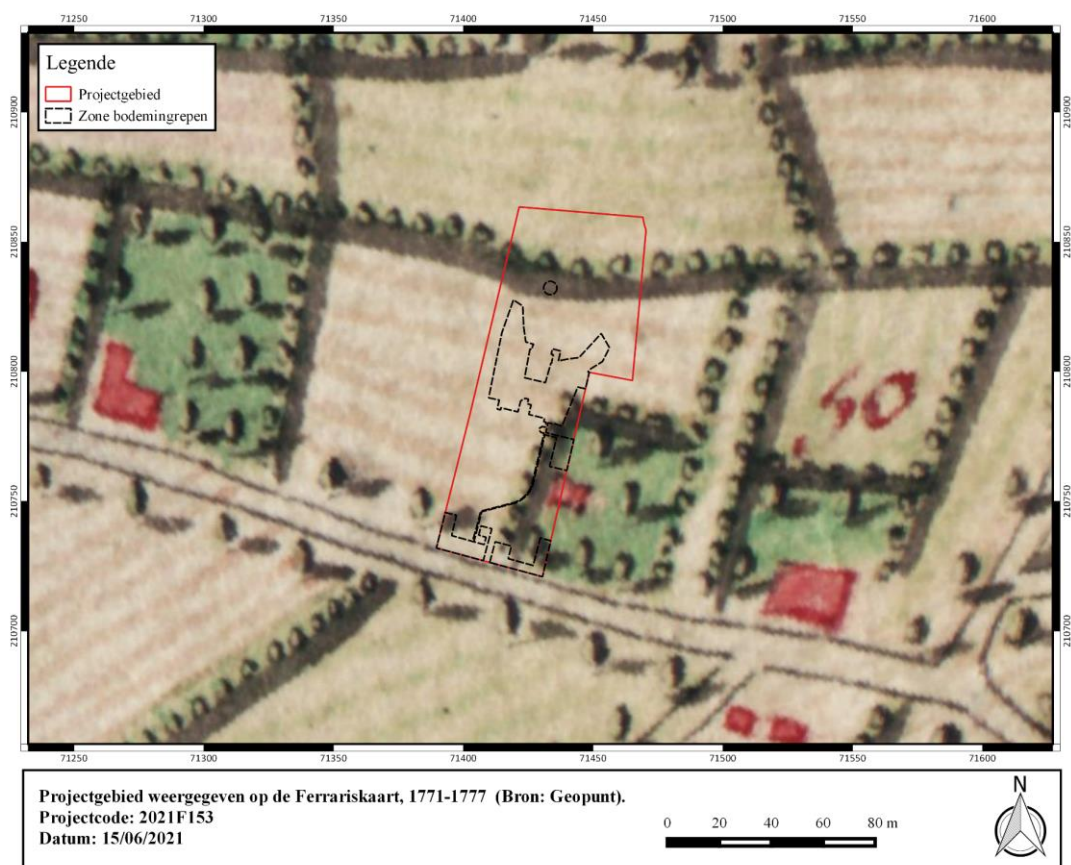

Figuur 29: Projectgebied bij benadering weergegeven op de Heraldische kaart van het Brugse Vrije, 1597 (Bron: Kaartenhuis Brugge).

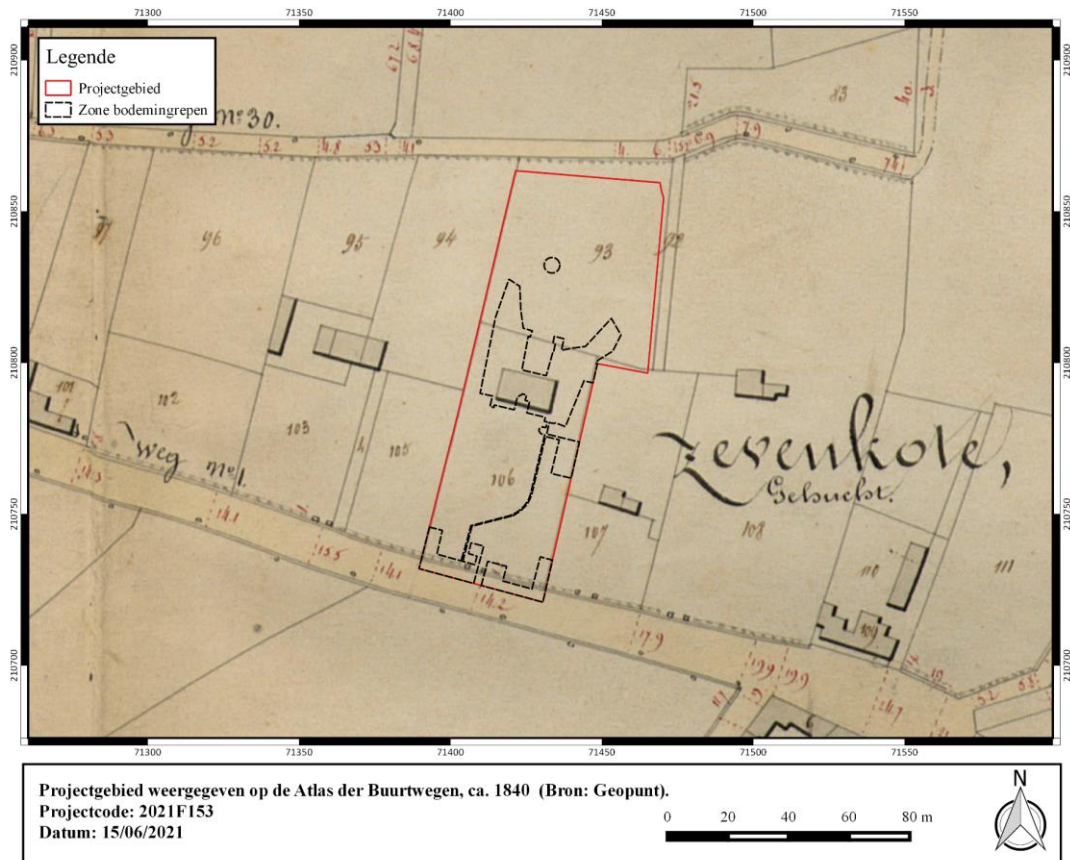
⁵<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/21064>;
<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/77083>

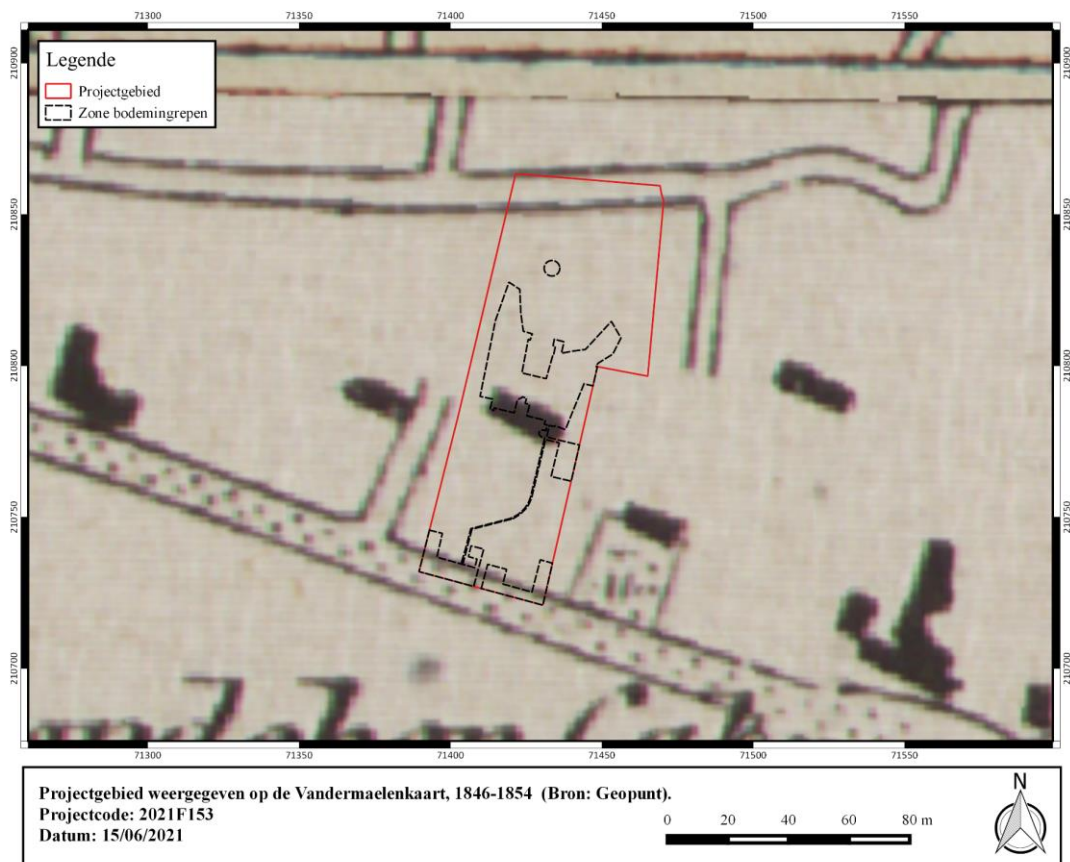
Figuur 30: Projectgebied weergegeven op de Ferrariskaart, 1771-1777 (Bron: Geopunt).

Figuur 31: Projectgebied weergegeven op de Ferrariskaart, 1771-1777 (Bron: Geopunt).

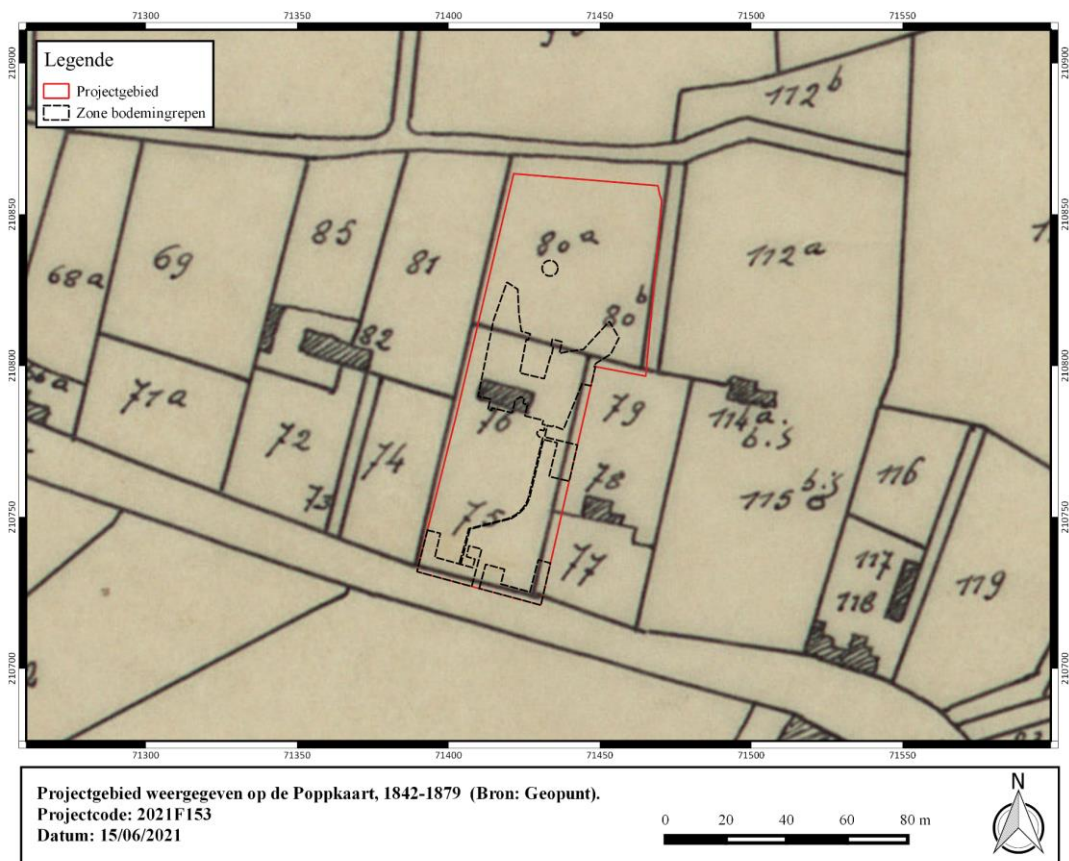

Figuur 32: Projectgebied weergegeven op de Atlas der Buurtwegen, ca. 1840 (Bron: Geopunt).

Figuur 33: Projectgebied weergegeven op de Vandermaelenkaart, 1846-1854 (Bron: Geopunt).

Figuur 34: Projectgebied weergegeven op de Poppkaart, 1842-1879 (Bron: Geopunt).

1.4.3.4 Huidige gebruik en verstoringen

De orthofotosequentie geeft een beperkte evolutie weer in het bodemgebruik gedurende de laatste decennia.

Reeds op de oudste luchtfoto uit 1971 is het huidige landhuis waar te nemen, dat langs de achterzijde wordt omsloten door een dicht beboste tuin. De indeling van het gebied ten zuiden van het landhuis is niet geheel duidelijk. Bijkomend fotomateriaal⁶ toont echter aan dat deze zone in gebruik was als autostelplaats. Op het daaropvolgende beeldmateriaal is zichtbaar hoe de parking tussen 1979 en 1982 plaats maakt voor een aangelegde voortuin en vervolgens enkel nog de zone langs de Generaal Lemanstraat inneemt. Op dit gedeelte langs de straatzijde is op het luchtbeeld uit 2000-2003 een kleine verkoopsruimte aanwezig. Dit gebouw is op het beeld uit 2008 niet langer aanwezig. De betonverharding in deze zone is een restant van het afgebroken gebouwtje. Vanaf de luchtfoto van 2008-2011 is daarnaast een dichtere begroeiing aanwezig op het terrein, wat zich verder uitbreid op de meest recente luchtfoto. Dit heeft naar alle waarschijnlijkheid te maken met de verloedering van het domein.

Een belangrijk element is de drastische wijziging van het uitzicht van de woning en de tuin tussen 1971 en 1979 door de aanleg van de talud en de uitbouw achteraan en langs de oostgevel. Kadastrale gegevens tonen aan dat langs de achterzijde eerder al, in 1864, een uitbouw werd toegevoegd, die tussen 1971 en 1979 vervolgens naar alle waarschijnlijkheid werd vervangen. Daarnaast toont fotomateriaal aan dat voor de aanleg van de stookplaats langs de oostzijde een serre aanwezig was. Het terras, de keermuren in breuksteen en de verschillende trappenpartijen worden vermoedelijk pas enige tijd na de aanleg van de talud toegevoegd aan de tuin⁷⁸.

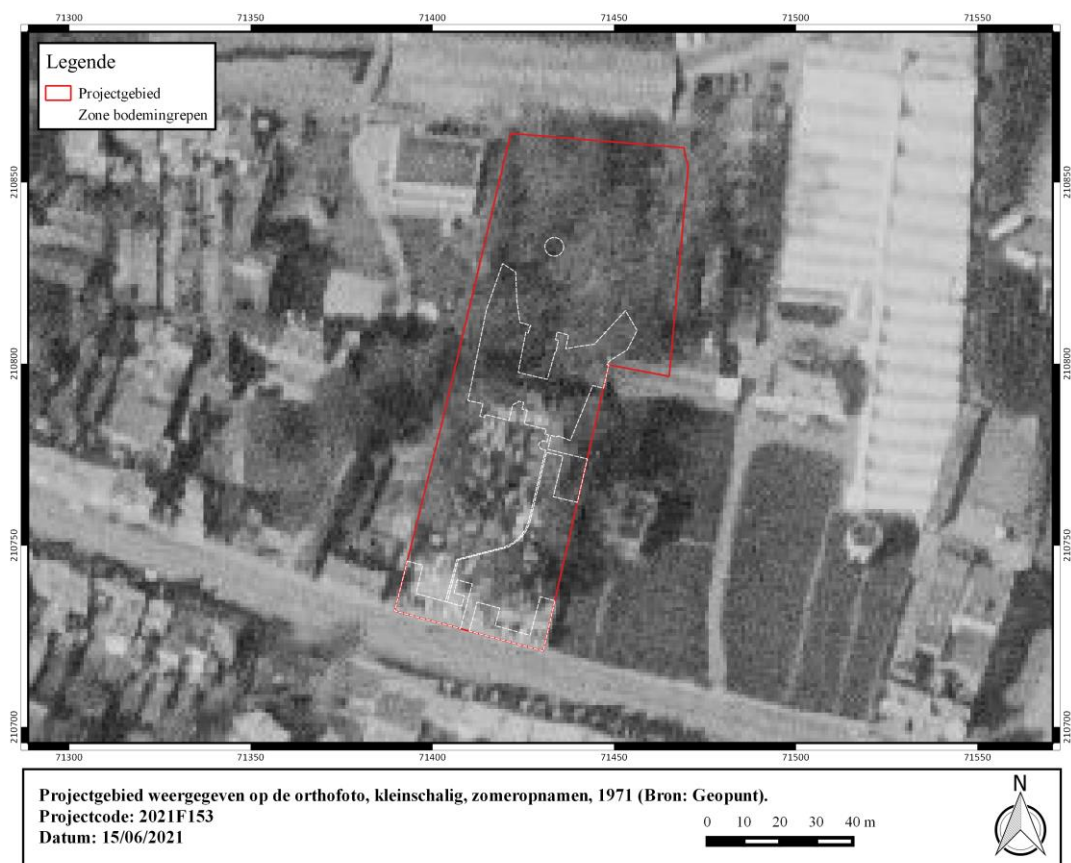
---

⁶ Bron: Opdrachtgever

⁷ <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/77083>

⁸ Bron: Opdrachtgever

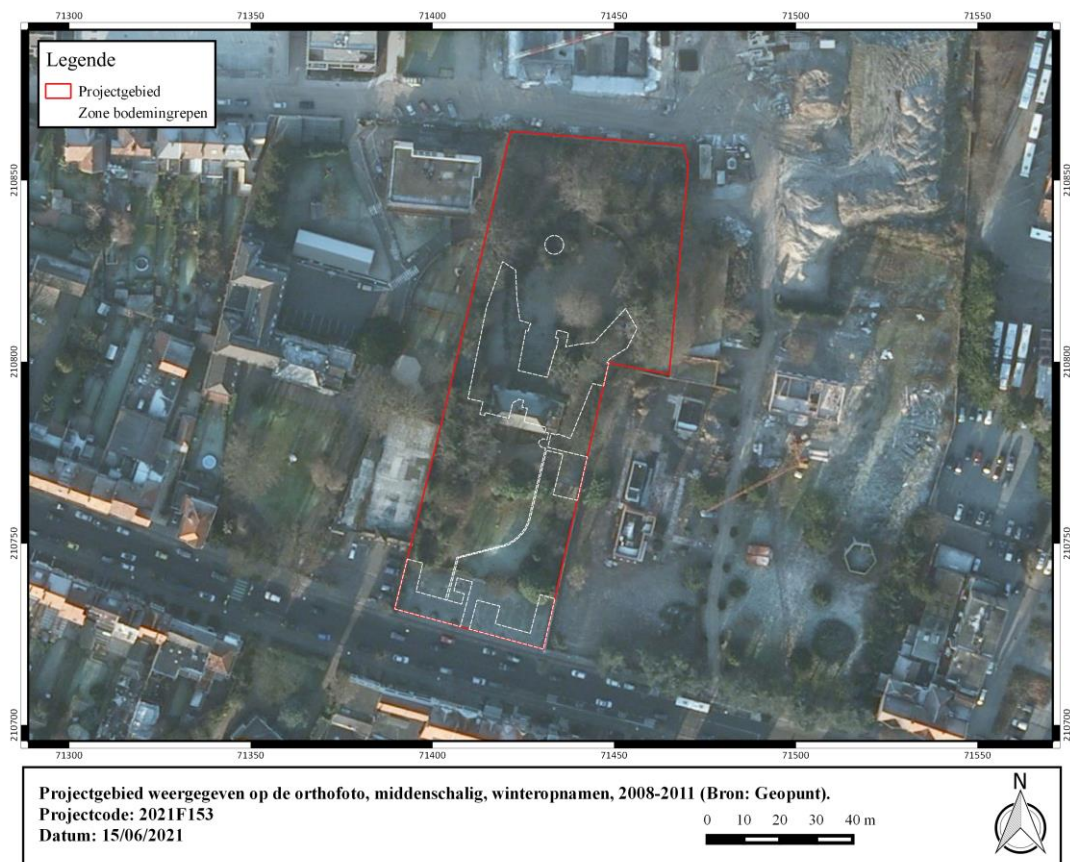
Figuur 35: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1971 (Bron: Geopunt).

Figuur 36: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1979-1990 (Bron: Geopunt).

Figuur 37: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschalg, winteropnamen, 2000-2003 (Bron: Geopunt).

Figuur 38: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschalg, winteropnamen, 2008-2011 (Bron: Geopunt).

Figuur 39: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschalig, winteropnamen, 2020 (Bron: Geopunt).

Markland Architecten bvba - Nelson Mandelaplein 2A BE-8500 KORTRIJK

Figuur 40: Bijkomende luchtfotografische informatie (Bron: Opdrachtgever).

1.5 Synthese

De opdrachtgever plant de renovatie van een woning en een gedeeltelijke heraanleg van de omliggende parktuin aan de Generaal Lemanlaan 151 te Assebroek, deelgemeente van Brugge. Het volledige perceel is ca. 6520 m² groot. De geplande werken beslaan een gecombineerde oppervlakte van ca. 1330 m². Langs de noordzijde van het aanwezige gebouw bevindt zich een kleine kelder van ca. 18 m².

Assebroek is gelegen ten zuidwesten van de stad Brugge die is gelegen op de overgang van de zandstreek binnen de Vlaamse Vallei en de kustpolders. Assebroek is gelegen op de lager gelegen noordelijke rand van een grote, oost-west gerichte dekzandrug die zich uitstrekt van Gistel tot Verrebroek. De Quartairgeologische kaart geeft ter hoogte van het onderzoeksgebied dan ook een profielopbouw weer waarbij de top bestaat uit eolische afzettingen van het laat-Pleistoceen tot vroeg-Holoceen. Onderzoek de voorbije decennia heeft aangetoond dat deze dekzandrug veelvuldig werd bezocht door mensen tijdens het (finaal-) mesolithicum. De bodemkaart geeft ter hoogte van het onderzoeksgebied geen informatie weer. Zeer waarschijnlijk bestaat het sediment er uit matig nat zand. Ten noorden van het onderzoeksgebied, langs de Blekerijstraat loopt een naamloze watergang die in het noordwesten aansluit op het Zuidervaartje. Op het hoogtemodel is te zien dat langs zowel de oost- als westzijde van het hoofdgebouw een talud is opgeworpen. Deze bereiken een hoogte van ca. 3 m ten opzichte van het huidige maaiveld. Deze taluds worden afgegraven in het kader van de geplande ontwikkeling.

De cartografische bronnen geven een landelijke omgeving weer. Op de kaart van Deventer is te zien dat het terrein zich ten zuiden van de Brugse vesten bevindt. Het verloop van de huidige Generaal Lemandstraat is reeds ten dele te volgen. Ter hoogte van het onderzoeksgebied is geen bebouwing weergegeven. Op de Ferrariskaart is eveneens te zien dat het terrein in gebruik is als akkerland. Langs de weg zijn meerdere hoeves weergegeven. Zo ook direct ten oosten van het onderzoeksgebied. Mogelijk valt een deel van de bebouwing binnen de grenzen van het projectgebied. Op de 19^e-eeuwse bronnen is het huidige centrale hoofdgebouw reeds afgebeeld. Binnen de orthofotosequentie is te zien hoe de bebouwing wordt aangepast en er aanpassingen gebeuren aan de tuin doorheen de voorbije decennia.

In de omgeving zijn meerdere archeologische vindplaatsen en indicatoren gekend. Het overgrote deel van deze gekende vindplaatsen buiten het historische centrum van Brugge betreffen resten van laatmiddeleeuwse bewoning, bewerking en landindeling. Bij onderzoek en controles in de omgeving en in het Brugse centrum zijn echter ook meerder vindplaatsen aan het licht gekomen die wijzen op aanwezigheid tijdens de Romeinse periode. In de ruime omgeving zijn ook enkele veldprospecties uitgevoerd. Hierbij werden, naast laatmiddeleeuws aardewerk, meerdere lithische artefacten gerecupereerd die wijzen op aanwezigheid tijdens het mesolithicum en het neolithicum. Daarnaast wijzen waarnemingen bij werfcontroles en luchtfotografische prospectie op aanwezigheid tijdens de metaaltijden in de ruime omgeving.

Concreet dient in de omgeving van het onderzoeksgebied uitgegaan te worden van een trefkans inzake archeologisch erfgoed. Vanwege het gefragmenteerde karakter van de verschillende ingrepen, de beperkte oppervlakte ervan en de vermoede mate van versterking door de aanwezige bebouwing, keldervolumes en nutsvoorzieningen wordt de kans op wezenlijke kenniswinst bij verder onderzoek als zeer beperkt beschouwd.

2 Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2021: Assebroek [online] <https://id.erfgoed.net/themas/14622>
(Geraadpleegd op 16-06-2021)

AGIV

De Moor G., Van De Velde D. 1994, *Toelichting bij de Quartairgeologische Kaart – Kaartblad 13 Brugge*, Vlaamse overheid – Dienst Natuurlijke Rijkdommen.

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt

NGI Cartesius

Van Ranst, E. & Sys, C. 2000. Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen. Universiteit Gent.

